

2018/0225(COD)

30.10.2018

MIŠLJENJE

Odbora za poljoprivredu i ruralni razvoj

upućeno Odboru za industriju, istraživanje i energetiku

o prijedlogu odluke Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi posebnog programa za provedbu Obzora Europa – Okvirnog programa za istraživanja i inovacije
(COM(2018)0436 – C8-0253/2018 – 2018/0225(COD))

Izvjestiteljica za mišljenje: Elsi Katainen

PA_Legam

KRATKO OBRAZLOŽENJE

Izvjestiteljica pozdravlja prijedlog Komisije o programu Obzor Europa i povećano financiranje posebno za inovacije u području hrane i prirodnih resursa. Program Obzor Europa ključni je element u poticanju konkurentnosti EU-a na svjetskoj razini i u podupiranju gospodarskog rasta EU-a. Obzor Europa, koji je usmjeren na podupiranje znanstvenih otkrića te inovativnih proizvoda i usluga, pomoći će Europi u suočavanju s postojećim izazovima, primjerice klimatskim promjenama, i istodobno će stvoriti poslovne prilike.

Dodijeljenih 10 milijardi EUR prijeko je potrebno za ispunjenje UN-ovih ciljeva održivog razvoja, primjerice cilja održivog razvoja br. 2 – iskorjenjivanje gladi. Izvjestiteljica ustraje na zadržavanju razine financiranja najmanje na predloženih 10 milijardi EUR. No, ako se poveća ukupni proračun Obzora Europa, financiranje za klaster „Hrana i prirodni resursi” mora se povećati razmjerno tome.

Izvjestiteljica smatra da Odbor za poljoprivredu i ruralni razvoj može ostvariti najvažniji doprinos petom klasteru „Hrana i prirodni resursi”, koji se posebno odnosi na pitanja povezana s poljoprivredom. Stoga izvjestiteljica želi predložiti dodavanje riječi „poljoprivreda” njegovu nazivu. Izvjestiteljica želi podsjetiti na to da klasteri drugog stupa „Globalni izazovi i industrijska konkurentnost” nisu odvojeni, već svi međusobno pridonose područjima na koja se pojedinačno odnose. Izvjestiteljica ističe i važnost osnovnog istraživanja koje se financira u okviru prvog stupa „Otvorena znanost” zbog njegove važne uloge u postupku stvaranja inovacija u kružnom biogospodarstvu, koje je još stupanj bolje od kružnog gospodarstva.

Sedam izdvojenih područja doprinosa u petom klasteru obuhvaćaju glavne elemente koji pridonose inovacijama u području hrane i prirodnih resursa. Izvjestiteljica želi podsjetiti na to da se ograničavanjem opsega isključivo na mora i oceane, kao što je predloženo u 4. području, iz njega izostavljaju slatke vode. Izvjestiteljica želi dodati slatke vode u taj kontekst jer su one važan dio vodnog okoliša. Izvjestiteljica pozdravlja uključivanje šumarstva u područja djelovanja jer je šumarstvo odličan primjer promicanja kružnog biogospodarstva.

Višegodišnje strateško planiranje, u kojem se u obzir mora uzeti sinergija s drugim programima EU-a, osigurat će integriranu provedbu ciljeva programa Obzor Europa. Izvjestiteljica smatra da je iznimno važno da se zajamče sinergije, pa bi se primjerice u peti klaster trebali dodati posebni ciljevi zajedničke poljoprivredne politike. Želi i dalje istaknuti da bi, čak i u slučaju usklađivanja ciljeva, dodijeljeni proračuni za programe različitih politika trebali ostati razdvojeni.

Izvjestiteljica želi predložiti misiju za drugi stup. Predložena je misija „ugljično neutralni, otporni i hranjivi prehrambeni sustavi s nultom stopom otpada do 2035.”. Misiji potporu mogu dati i drugi klasteri, a ona kao takva ima veliki uzgredni potencijal za stvaranje inovacija u različitim sektorima. Europa mora pronaći alternative za prijelaz na klimatski pametnu poljoprivredu i održivu upotrebu prirodnih resursa. Jedan je od ključnih elemenata smanjivanje i s vremenom suzbijanje stvaranja otpada te učinkovita upotreba sekundarnih tokova i otpada iz industrijskih proizvodnih lanaca.

AMANDMANI

Odbor za poljoprivredu i ruralni razvoj poziva Odbor za industriju, istraživanje i energetiku da kao nadležni odbor uzme u obzir sljedeće amandmane:

Amandman 1

Prijedlog odluke Uvodna izjava 5.

Tekst koji je predložila Komisija

(5) Odražavajući važnost borbe protiv klimatskih promjena u skladu s preuzetim obvezama Unije za provedbu Pariškog sporazuma i ciljeva održivog razvoja Ujedinjenih naroda, posebnim programom pridonijet će se uključivanju klimatskih mjera i postizanju ukupnog cilja od 25 % proračunskih rashoda EU-a za podržavanje klimatskih ciljeva. Očekuje se da će se 35 % iznosa ukupne financijske omotnice posebnog programa za klimatske ciljeve osigurati mjerama u okviru ovog posebnog programa. Relevantne mjere utvrdit će se tijekom pripreme i provedbe posebnog programa, a ponovno će se procijeniti u kontekstu relevantnih procesa evaluacije i preispitivanja.

Izmjena

(5) Odražavajući važnost borbe protiv klimatskih promjena u skladu s preuzetim obvezama Unije za provedbu Pariškog sporazuma i ciljeva održivog razvoja Ujedinjenih naroda, posebnim programom pridonijet će se uključivanju klimatskih mjera i postizanju ukupnog cilja od 25 % proračunskih rashoda EU-a za podržavanje klimatskih ciljeva. Očekuje se da će se 35 % iznosa ukupne financijske omotnice posebnog programa za klimatske ciljeve osigurati mjerama u okviru ovog posebnog programa. Relevantne mjere utvrdit će se **na temelju savjetovanja s relevantnim dionicima i civilnim društvom** tijekom pripreme i provedbe posebnog programa, a ponovno će se procijeniti u kontekstu relevantnih procesa evaluacije i preispitivanja.

Amandman 2

Prijedlog uredbe Uvodna izjava 6.

Tekst koji je predložila Komisija

(6) Mjere u okviru posebnog programa trebale bi se upotrebljavati i za proporcionalno rješavanje nedostataka na tržištu **ili** investicijskih okolnosti koje nisu optimalne, bez udvostručavanja ili istiskivanja privatnog financiranja. Te mjere trebaju imati i jasnu europsku

Izmjena

(6) Mjere u okviru posebnog programa trebale bi se upotrebljavati i za proporcionalno rješavanje nedostataka na tržištu, **osobito s pomoću istraživanja i inovacija kako bi se riješili socioekonomski izazovi koji su problematični zbog** investicijskih okolnosti

dodanu vrijednost.

koje nisu optimalne, **radi širenja informacija u pogledu investicijskih okolnosti**, bez udvostručavanja ili istiskivanja privatnog financiranja. Te mjere trebaju imati i jasnu europsku dodanu vrijednost.

Amandman 3

Prijedlog uredbe Uvodna izjava 7.

Tekst koji je predložila Komisija

(7) Odražavajući važne doprinose koje bi istraživanja i inovacije trebali dati rješavanju izazova povezanih s prehranom, poljoprivredom, ruralnim razvojem i biogospodarstvom, te kako bi se iskoristile odgovarajuće prilike za istraživanja i inovacije blisko **povezane** sa zajedničkom poljoprivrednom politikom, za relevantne mjere u okviru posebnog programa u razdoblju 2021.–2027. dodijelit će se potpora u iznosu od 10 milijardi EUR za klaster „Hrana i prirodni resursi”.

Izmjena

(7) Odražavajući važne doprinose koje bi istraživanja i inovacije trebali dati rješavanju izazova povezanih s prehranom, poljoprivredom, ruralnim razvojem i biogospodarstvom, te kako bi se iskoristile odgovarajuće prilike za istraživanja i inovacije **i načini provedbe u poljoprivrednom sektoru**, blisko **povezani** sa zajedničkom poljoprivrednom politikom, za relevantne mjere u okviru posebnog programa u razdoblju 2021. – 2027. dodijelit će se potpora u iznosu od 10 milijardi EUR za klaster „Hrana i prirodni resursi”. **Primjećuje da je precizna poljoprivreda važan alat u povećanju prinosa i produktivnosti uz istodobno stvaranje održive budućnosti poljoprivrede.**

Amandman 4

Prijedlog odluke Uvodna izjava 8.

Tekst koji je predložila Komisija

(8) Za dovršenje digitalnog jedinstvenog tržišta i sve veće prilike proizašle iz konvergencije digitalnih i fizičkih tehnologija potrebno je povećanje ulaganja. U okviru Obzora Europa tim će se nastojanjima doprinijeti znatnim

Izmjena

(8) Za dovršenje digitalnog jedinstvenog tržišta i sve veće prilike proizašle iz konvergencije digitalnih i fizičkih tehnologija potrebno je povećanje ulaganja **i veći pristup programima financiranja kroz bolju komunikaciju**. U

povećanjem izdataka za glavne aktivnosti digitalnih istraživanja i inovacija u odnosu na Okvirni program za istraživanja i inovacije Obzor 2020⁶. Tako bi se trebalo osigurati da Europa ostane predvodnica u globalnim istraživanjima i inovacijama u digitalnom sektoru.

---

⁶ U Komunikaciji Komisije „Nov, moderan višegodišnji financijski okvir za Europsku uniju koja učinkovito ostvaruje svoje prioritete nakon 2020.” navodi se da je u Okvirnom programu za istraživanja i inovacije Obzor 2020. utrošeno 13 milijardi EUR za glavne digitalne aktivnosti (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/hr/ALL/?uri=CELEX%3A52018DC0098>).

okviru Obzora Europa tim će se nastojanjima doprinijeti znatnim povećanjem izdataka za glavne aktivnosti digitalnih istraživanja i inovacija u odnosu na Okvirni program za istraživanja i inovacije Obzor 2020⁶. Tako bi se trebalo osigurati da Europa ostane predvodnica u globalnim istraživanjima i inovacijama u digitalnom sektoru.

---

⁶ U Komunikaciji Komisije „Nov, moderan višegodišnji financijski okvir za Europsku uniju koja učinkovito ostvaruje svoje prioritete nakon 2020.” navodi se da je u Okvirnom programu za istraživanja i inovacije Obzor 2020. utrošeno 13 milijardi EUR za glavne digitalne aktivnosti (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/hr/ALL/?uri=CELEX%3A52018DC0098>).

Amandman 5

Prijedlog odluke

Uvodna izjava 9.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(9 a) Cilj posebnog programa trebao bi biti povećanje razine uključenosti relevantnih dionika i civilnog društva u Program, uključujući u pogledu izrade plana rada, provedbe i komunikacije.

Amandman 6

Prijedlog odluke

Članak 2. – stavak 2. – točka a

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(a) jačanje i širenje izvrsnosti;

(a) jačanje ***europskih znanstvenih temelja te jačanje*** i širenje izvrsnosti;

Amandman 7

Prijedlog odluke

Članak 2. – stavak 2. – točka c

Tekst koji je predložila Komisija

(c) povezivanje **i** razvoj istraživačkih infrastruktura u europskom istraživačkom prostoru;

Izmjena

(c) povezivanje, razvoj istraživačkih infrastruktura u europskom istraživačkom prostoru **i olakšavanje širokog pristupa njima**;

Amandman 8

Prijedlog odluke

Članak 2. – stavak 2. – točka i

Tekst koji je predložila Komisija

(i) jačanje poveznice između istraživanja i inovacija i drugih politika, uključujući ciljeve održivog razvoja;

Izmjena

(i) jačanje poveznice između istraživanja, inovacija i **obrazovanja** i drugih politika, uključujući ciljeve održivog razvoja;

Amandman 9

Prijedlog odluke

Članak 2. – stavak 2. – točka k

Tekst koji je predložila Komisija

(k) **uključivanje** građana i krajnjih korisnika u postupke zajedničkog osmišljavanja i zajedničkog stvaranja;

Izmjena

(k) **djelotvorno uključivanje** građana, **relevantnih dionika** i krajnjih korisnika u postupke zajedničkog osmišljavanja i zajedničkog stvaranja, **jačajući pristup sudjelovanja više dionika**;

Amandman 10

Prijedlog odluke

Članak 2. – stavak 2. – točka I

Tekst koji je predložila Komisija

(I) poboljšanje komunikacije o znanosti;

Izmjena

(I) poboljšanje komunikacije o znanosti **i mogućnosti financiranja s ciljem promicanja društvene i političke osviještenosti o potencijalu obećavajućih**

novih alata i tehnologija;

Amandman 11

Prijedlog odluke

Članak 2. – stavak 2. – točna n

Tekst koji je predložila Komisija

(n) poboljšanje vještina za inovacije;

Izmjena

(n) poboljšanje vještina za *istraživanje i* inovacije;

Amandman 12

Prijedlog odluke

Članak 3. – stavak 1. – točka 2. – podtočka e

Tekst koji je predložila Komisija

(e) klaster „Hrana i prirodni resursi”, kako je opisano u Prilogu I. stupu II. odjeljku 5.;

Izmjena

(e) klaster „Hrana, **poljoprivreda** i prirodni resursi”, kako je opisano u Prilogu I. stupu II. odjeljku 5.;

(„Klaster Hrana i prirodni resursi” mijenja se u „klaster Hrana, poljoprivreda i prirodni resursi” u cijelom tekstu.)

Amandman 13

Prijedlog uredbe

Članak 5. – stavak 1. – uvodni dio

Tekst koji je predložila Komisija

1. Za svaku se misiju može uspostaviti odbor za misiju. Taj se odbor sastoji od **15-ak** osoba na visokoj razini, uključujući relevantne predstavnike krajnjih korisnika. Odbor za misije daje savjete o sljedećem:

Izmjena

1. Za svaku se misiju može uspostaviti odbor za misiju. Taj se odbor sastoji od **10 do 20** osoba na visokoj razini, uključujući relevantne predstavnike **civilnog društva i** krajnjih korisnika, **dionike i akademske stručnjake iz različitih područja koji posjeduju znanje povezano s tom temom koje ih čini kvalificiranima za tu misiju. Svaki se odbor za misiju uspostavlja na temelju otvorenog poziva na podnošenje kandidatura ili na iskaz interesa.** Odbor za

misije daje savjete o sljedećem:

Amandman 14

Prijedlog odluke

Članak 10. – stavak 3. – podstavak 1.

Tekst koji je predložila Komisija

Odbor EIC-a sastoji se od 15–20 osoba na visokoj razini iz različitih dijelova europskog inovacijskog ekosustava, uključujući poduzetnike, poslovne predvodnike, ulagače i istraživače. Pridonosi aktivnostima za informiranje javnosti, a članovi Odbora EIC-a nastoje povećati ugled EIC-a.

Izmjena

Odbor EIC-a sastoji se od 15–20 osoba na visokoj razini iz različitih dijelova europskog inovacijskog ekosustava, uključujući poduzetnike, poslovne predvodnike, ulagače, **akademske stručnjake** i istraživače. Pridonosi aktivnostima za informiranje javnosti, a članovi Odbora EIC-a nastoje povećati ugled EIC-a.

Amandman 15

Prijedlog odluke

Prilog I. – stavak 2.

Tekst koji je predložila Komisija

Strateškim planiranjem promicat će se snažan angažman građana i **organizacija** civilnog društva u svim fazama istraživanja i inovacija, zajedničko stvaranje znanja, djelotvorno promicanje ravnopravnosti spolova, uključujući integraciju rodne dimenzije u sadržaj istraživanja i inovacija, te će se osigurati i promicati poštovanje najviših standarda integriteta i etičnosti.

Izmjena

Strateškim planiranjem promicat će se snažan angažman građana i civilnog društva **i u samom procesu strateškog planiranja i** u svim **drugim** fazama istraživanja i inovacija, **uključujući izradu plana rada. Kako bi se to olakšalo, uspostaviti će se strukturirani dijalog s civilnim društvom. Tim će se procesom promicati i** zajedničko stvaranje znanja, djelotvorno promicanje ravnopravnosti spolova, uključujući integraciju rodne dimenzije u sadržaj istraživanja i inovacija, te će se osigurati i promicati **odgovorno istraživanje i inovacije i** poštovanje najviših standarda integriteta i etičnosti.

Amandman 16

Prijedlog odluke

Prilog I. – stavak 3.

Tekst koji je predložila Komisija

Strateško planiranje obuhvaćat će opsežna savjetovanja i komunikaciju s državama članicama, raznim dionicima i **prema potrebi** s Europskim parlamentom, a njihova će tema biti prioriteti i misije u okviru stupa „Globalni izazovi i industrijska konkurentnost” te primjena odgovarajuće vrste djelovanja, osobito europskih partnerstava.

Izmjena

Strateško planiranje obuhvaćat će opsežna savjetovanja i komunikaciju s državama članicama, raznim dionicima i s Europskim parlamentom, a njihova će tema biti prioriteti i misije u okviru stupa „Globalni izazovi i industrijska konkurentnost” te primjena odgovarajuće vrste djelovanja, osobito europskih partnerstava. **Ta bi savjetovanja trebala poticati razmjene s privatnim sektorom kako bi se ostvarile bolje koristi od njegova sudjelovanja i ulaganja i time pomoglo u stvaranju inovacija s potencijalom za iskorištavanje.**

Amandman 17

**Prijedlog odluke
Prilog I. – stavak 15.**

Tekst koji je predložila Komisija

Postojat će odgovarajuća potpora u obliku mehanizama za obavješćivanje potencijalnih podnositelja prijedloga (npr. nacionalne kontaktne točke) o Programu.

Izmjena

Postojat će odgovarajuća potpora u obliku mehanizama za obavješćivanje potencijalnih podnositelja prijedloga **i građana s pomoću kampanja za podizanje osviještenosti i drugih promidžbenih inicijativa** (npr. nacionalne kontaktne točke) o Programu.

Amandman 18

**Prijedlog odluke
Prilog I. – stavak 16.**

Tekst koji je predložila Komisija

Komisija će provoditi informacijske i komunikacijske aktivnosti povezane s programom Obzor Europa kako bi istaknula da su rezultati ostvareni uz potporu sredstava EU-a. Nastojat će se povećati javna svijest o važnosti istraživanja i inovacija te o širem utjecaju i relevantnosti istraživanja i inovacija koje

Izmjena

Komisija će provoditi informacijske i komunikacijske aktivnosti povezane s programom Obzor Europa kako bi **promicala postojeće financiranje i** istaknula da su rezultati ostvareni uz potporu sredstava EU-a. Nastojat će se povećati javna svijest o važnosti istraživanja i inovacija te o širem utjecaju i

financira EU, npr. putem publikacija, odnosa s medijima, događanja, repozitorija znanja, baza podataka, višekanalnih platformi, internetskih stranica ili ciljane upotrebe društvenih medija. Usto, u okviru Obzora Europa korisnici će primati potporu za priopćavanje o svojem radu i učinku svojeg rada na društvo u cjelini.

relevantnosti istraživanja i inovacija koje financira EU, npr. putem publikacija, odnosa s medijima, događanja, repozitorija znanja, baza podataka, višekanalnih platformi, internetskih stranica ili ciljane upotrebe društvenih medija. Usto, u okviru Obzora Europa korisnici će primati potporu za priopćavanje o svojem radu i učinku svojeg rada na društvo u cjelini.

Amandman 19

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio I. – točka 1. – podtočka 1.2. – podtočka 1.2.1. – stavak 1.

Tekst koji je predložila Komisija

Predviđa se da će istraživanja koje financira Europsko istraživačko vijeće dovesti do napretka u pionirskim područjima znanja, znanstvenih publikacija najviše kvalitete i rezultata istraživanja visokog potencijalnog društvenog i gospodarskog učinka te da će ERC postaviti jasan i poticajan cilj za pionirska istraživanja u cijelom EU-u, Europi i svijetu. Kako bi EU postao privlačnije okruženje za najbolje svjetske znanstvenike, ciljevi su ERC-a da EU osjetno poveća udio u 1 % najčešće citiranih publikacija u svijetu i financira puno veći broj izvrsnih istraživača iz zemalja izvan Europe. Sredstva ERC-a dodjeljivat će se u skladu s utvrđenim načelima. Znanstvena izvrsnost jedino je mjerilo na temelju kojeg Europsko istraživačko vijeće dodjeljuje bespovratna sredstva. Europsko istraživačko vijeće djeluje na načelu „od dna prema gore” bez prethodno određenih prioriteta.

Izmjena

Predviđa se da će istraživanja koje financira Europsko istraživačko vijeće dovesti do napretka u pionirskim područjima znanja, znanstvenih publikacija najviše kvalitete i rezultata istraživanja visokog potencijalnog društvenog i gospodarskog učinka te da će ERC postaviti jasan i poticajan cilj za pionirska istraživanja u cijelom EU-u, Europi i svijetu. Kako bi EU postao privlačnije okruženje za najbolje svjetske znanstvenike, ciljevi su ERC-a da EU osjetno poveća udio u 1 % najčešće citiranih publikacija u svijetu i financira puno veći broj izvrsnih istraživača iz zemalja izvan Europe. Sredstva ERC-a dodjeljivat će se u skladu s utvrđenim načelima. Znanstvena izvrsnost jedino je mjerilo na temelju kojeg Europsko istraživačko vijeće dodjeljuje bespovratna sredstva. Europsko istraživačko vijeće djeluje na načelu „od dna prema gore” bez prethodno određenih prioriteta. ***Trebala bi postojati ravnoteža između temeljnog, primijenjenog i transnacionalnog istraživanja i razvoja kako bi se osigurao učinkovit i brz prijenos novih otkrića u stvarne tehnologije i komercijalne proizvode.***

Amandman 20

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio I. – točka 3. – podtočka 3.2. – podtočka 3.2.1. – stavak 4. – alineja 1.

Tekst koji je predložila Komisija

– životni ciklus paneuropskih istraživačkih infrastruktura kroz oblikovanje novih istraživačkih infrastruktura, njihova pripremna i provedbena faza, početna faza njihova rada i komplementarnost s drugim izvorima financiranja te konsolidacija i optimizacija ekosustava istraživačke infrastrukture uz praćenje ključnih ciljeva ESFRI-ja i lakše sklapanje sporazuma o uslugama, razvoj, spajanja ili stavljanje paneuropskih istraživačkih infrastruktura izvan upotrebe,

Izmjena

– životni ciklus paneuropskih istraživačkih infrastruktura kroz oblikovanje novih istraživačkih infrastruktura, njihova pripremna i provedbena faza, početna faza njihova rada i komplementarnost s drugim izvorima financiranja te konsolidacija, **prilagodba, održavanje** i optimizacija ekosustava istraživačke infrastrukture uz praćenje ključnih ciljeva ESFRI-ja i lakše sklapanje sporazuma o uslugama, razvoj, spajanja ili stavljanje paneuropskih istraživačkih infrastruktura izvan upotrebe,

Amandman 21

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – stavak 1.

Tekst koji je predložila Komisija

Mnogi izazovi s kojima se susreće EU ujedno su i globalni izazovi. Riječ je o vrlo opsežnim i složenim problemima za čije su rješavanje potrebna odgovarajuća financijska sredstva, resursi i trud. Upravo su to područja u kojima EU mora surađivati te biti pametan, fleksibilan i povezan u korist i dobrobit naših građana.

Izmjena

Mnogi izazovi s kojima se susreće EU ujedno su i globalni izazovi. Riječ je o vrlo opsežnim i složenim problemima za čije su rješavanje potrebna odgovarajuća financijska sredstva, resursi i trud. Upravo su to područja u kojima EU mora surađivati **unutar svojih struktura i s globalnim partnerima** te biti pametan, fleksibilan i povezan u korist i dobrobit naših građana.

Amandman 22

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 1. – podtočka 1.1. – stavak 3.

Tekst koji je predložila Komisija

Istraživanje i inovacije u području

Izmjena

Istraživanje i inovacije u području

zdravstva imaju važnu ulogu u tom postignuću, ali i u povećanju produktivnosti i kvalitete u sektoru zdravstva i skrbi. Međutim, EU se suočava s novim, ali i dugotrajnim problemima koji prijete njegovim građanima i javnom zdravlju, održivosti zdravstvene skrbi i sustava socijalne zaštite, kao i konkurentnosti sektora zdravstvene skrbi. Glavni su izazovi u EU-u u području zdravlja: nedovoljno djelotvorno promicanje zdravlja i prevencije bolesti; porast neprenosivih bolesti; širenje antimikrobne otpornosti na lijekove i izbijanje epidemija zaraznih bolesti; sve veće onečišćenje okoliša; trajne zdravstvene nejednakosti između i unutar zemalja, koje posebice utječu na ljude koji su u nepovoljnom položaju ili u osjetljivim fazama života; otkrivanje, razumijevanje, kontrola, sprečavanje i ublažavanje zdravstvenih rizika u socijalnom, urbanom i prirodnom okruženju koje se brzo mijenja; sve veći troškovi europskih zdravstvenih sustava te progresivno uvođenje personaliziranog pristupa u liječenju i digitalizacija u području zdravstva i skrbi; sve veći pritisak na sektor europskog zdravstva i skrbi da ostane konkurentan u odnosu na nove i nadolazeće aktere na svjetskoj sceni i razvija nove inovacije u području zdravstva.

zdravstva imaju važnu ulogu u tom postignuću, ali i u povećanju produktivnosti i kvalitete u sektoru zdravstva i skrbi. Međutim, EU se suočava s novim, ali i dugotrajnim problemima koji prijete njegovim građanima i javnom zdravlju, održivosti zdravstvene skrbi i sustava socijalne zaštite, kao i konkurentnosti sektora zdravstvene skrbi. Glavni su izazovi u EU-u u području zdravlja: nedovoljno djelotvorno promicanje zdravlja i prevencije bolesti; porast neprenosivih bolesti; širenje antimikrobne otpornosti na lijekove i izbijanje epidemija zaraznih bolesti; sve veće onečišćenje okoliša; **povećanje slučajeva bolesti uzrokovanih neuravnoteženom i nezdravom prehranom**; trajne zdravstvene nejednakosti između i unutar zemalja, koje posebice utječu na ljude koji su u nepovoljnom položaju ili u osjetljivim fazama života; otkrivanje, razumijevanje, kontrola, sprečavanje i ublažavanje zdravstvenih rizika u socijalnom, urbanom i prirodnom okruženju koje se brzo mijenja; sve veći troškovi europskih zdravstvenih sustava te progresivno uvođenje personaliziranog pristupa u liječenju i digitalizacija u području zdravstva i skrbi; sve veći pritisak na sektor europskog zdravstva i skrbi da ostane konkurentan u odnosu na nove i nadolazeće aktere na svjetskoj sceni i razvija nove inovacije u području zdravstva.

Amandman 23

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 1. – podtočka 1.1. – stavak 7.

Tekst koji je predložila Komisija

Aktivnostima će se izravno doprinijeti posebice sljedećim ciljevima održivog razvoja: cilj održivog razvoja br. 3 – dobro zdravlje i dobrobit ljudi; cilj održivog

Izmjena

Aktivnostima će se izravno doprinijeti posebice sljedećim ciljevima održivog razvoja: **cilj održivog razvoja br. 2 – iskorjenjivanje gladi**; cilj održivog razvoja

razvoja br. 13 – klimatska politika.

br. 3 – dobro zdravlje i dobrobit ljudi; cilj održivog razvoja br. 13 – klimatska politika.

Amandman 24

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 1. – podtočka 1.2. – podtočka 1.2.1. – stavak 1.a (novi)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

Bolja prehrana i prehrana prilagođena potrebama pojedinca tijekom cijelog života

Amandman 25

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 3. – podtočka 3.2. – podtočka 3.2.4. – stavak 1.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

Učiniti svaki predmet i uređaj inteligentnim jedan je od vodećih trendova. Istraživači i inovatori koji razvijaju umjetnu inteligenciju (UI) i njezine primjene u robotici i drugim područjima bit će ključni pokretači budućega gospodarskog rasta i rasta produktivnosti. Tu će ključnu tehnologiju razvoja upotrebljavati i dalje razvijati mnogi sektori u drugim dijelovima Okvirnog programa, uključujući zdravstvo, proizvodnju, građevinarstvo i poljoprivredu. U okviru razvoja nužno je zajamčiti sigurnost primjena temeljenih na umjetnoj inteligenciji, procijeniti rizike te smanjiti mogućnosti njihova zlonamjernog korištenja i nenamjerne diskriminacije kao je diskriminacija na temelju spola ili rase. Usto, potrebno je osigurati da se umjetna inteligencija razvija unutar okvira koji je usklađen s vrijednostima EU-a i Poveljom Europske unije o temeljnim pravima.

Učiniti svaki predmet i uređaj inteligentnim jedan je od vodećih trendova. Istraživači i inovatori koji razvijaju umjetnu inteligenciju (UI) i njezine primjene u robotici i drugim područjima bit će ključni pokretači budućega gospodarskog rasta i rasta produktivnosti. Tu će ključnu tehnologiju razvoja upotrebljavati i dalje razvijati mnogi sektori u drugim dijelovima Okvirnog programa, uključujući zdravstvo, proizvodnju, građevinarstvo, ***ribolov*** i poljoprivredu. U okviru razvoja nužno je zajamčiti sigurnost primjena temeljenih na umjetnoj inteligenciji, procijeniti rizike te smanjiti mogućnosti njihova zlonamjernog korištenja i nenamjerne diskriminacije kao je diskriminacija na temelju spola ili rase. Usto, potrebno je osigurati da se umjetna inteligencija razvija unutar okvira koji je usklađen s vrijednostima EU-a i Poveljom Europske unije o temeljnim pravima.

Amandman 26

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 5. – uvodni dio

Tekst koji je predložila Komisija

5. KLASER „HRANA I PRIRODNI RESURSI”

Izmjena

5. KLASER „POLJOPRIVREDA, HRANA I PRIRODNI RESURSI”

Amandman 27

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 5. – podtočka 5.1. – stavak 1.

Tekst koji je predložila Komisija

Zbog ljudskih aktivnosti raste pritisak na tla, mora i oceane, vodu, zrak, biološku raznolikost i druge prirodne resurse. Prehranjivanje sve brojnijeg stanovništva planeta izravno ovisi o zdravlju prirodnih sustava i resursa. Međutim, u kombinaciji s klimatskim promjenama, sve veća potražnja za prirodnim resursima na okoliš stvara pritiske koji postaju neodrživi te utječu na ekosustave i njihovu sposobnost da pružaju usluge za dobrobit ljudi. Koncepti kruznoga gospodarstva, biogospodarstva i plavoga gospodarstva pružaju mogućnost da se uspostavi ravnoteža među okolišnim, socijalnim i gospodarskim ciljevima te da se ljudske aktivnosti izvedu na put održivosti.

Izmjena

Zbog ljudskih aktivnosti raste pritisak na tla, mora i oceane, vodu, zrak, biološku raznolikost i druge prirodne resurse. Prehranjivanje sve brojnijeg stanovništva planeta ***i održavanje (fizičke i psihičke) dobrobiti ljudi*** izravno ovisi o ***poljoprivredi i proizvodnji hrane kao i o zdravlju prirodnih sustava i održivoj upotrebi*** resursa. Međutim, u kombinaciji s klimatskim promjenama, sve veća potražnja za prirodnim resursima na okoliš stvara pritiske koji postaju neodrživi te utječu na ekosustave i njihovu sposobnost da pružaju usluge za dobrobit ljudi. Koncepti kruznoga gospodarstva, ***agroekologije***, biogospodarstva i plavoga gospodarstva pružaju mogućnost da se uspostavi ravnoteža među okolišnim, socijalnim i gospodarskim ciljevima te da se ljudske aktivnosti izvedu na put održivosti.

Obrazloženje

Problem u EU-u nije nedostatak hrane nego hrana loše kvalitete i sve veće odvajanje od prirodnog okoliša koji utječu na dobrobit i zdravlje ljudi.

Amandman 28

Prijedlog uredbe

Prilog I. – dio II. – točka 5. – podtočka 5.1. – stavak 2.

Tekst koji je predložila Komisija

Kako bismo ostvarili ciljeve održivog razvoja, zajamčili proizvodnju i potrošnju sigurne i zdrave hrane, promicali održive prakse u poljoprivredi, akvakulturi, ribarstvu i šumarstvu, osigurali pristup čistoj vodi, tlu i zraku za sve, očistili mora i oceane te očuvali i obnovili ključne prirodne sustave i okoliš na planetu, svakako moramo iskoristiti potencijal istraživanja i inovacija. Međutim, raspoložemo nedostatnim razumijevanjem puteva za prelazak na održivost i načina svladavanja postojanih prepreka. Za prelazak na održivu potrošnju i proizvodnju te obnovu zdravlja planeta potrebno je **ulagati** u tehnologije, nove poslovne modele te **društvene** i ekološke inovacije. Na taj se način otvaraju nove mogućnosti za održivo, otporno, inovativno i odgovorno europsko gospodarstvo te se potiču učinkovitost resursa, produktivnost i konkurentnost, otvaraju radna mjesta i ostvaruje rast.

Izmjena

Kako bismo ostvarili ciljeve održivog razvoja, zajamčili proizvodnju i potrošnju sigurne, **hranjive** i zdrave hrane, promicali održive prakse u poljoprivredi, akvakulturi, ribarstvu i šumarstvu, **promicali održivu upotrebu tla**, osigurali pristup čistoj vodi, **plodnom** tlu i **čistom** zraku za sve, očistili mora i oceane te očuvali i obnovili ključne prirodne sustave i okoliš na planetu, svakako moramo iskoristiti potencijal istraživanja i inovacija. Međutim, raspoložemo nedostatnim razumijevanjem puteva za prelazak na održivost i načina svladavanja postojanih prepreka. Za prelazak na održivu potrošnju i proizvodnju **unutar granica planeta** te obnovu zdravlja planeta potrebno je **identificirati i prikupiti nove i kvalitetnije podatke o ekološkom učinku različitih politika ulaganja** u tehnologije, nove poslovne modele, **sirovine** te **socioekonomske** i ekološke inovacije. Na taj se način otvaraju nove mogućnosti za održivo, otporno, inovativno i odgovorno europsko gospodarstvo te se potiču učinkovitost resursa, produktivnost i konkurentnost, **zadržava se održivost ruralnih područja**, otvaraju radna mjesta i ostvaruje rast.

Amandman 29

Prijedlog uredbe

Prilog I. – dio II. – točka 5. – podtočka 5.1. – stavak 3.

Tekst koji je predložila Komisija

S pomoću aktivnosti u tom području izgradit će se baza znanja i iznaći rješenja za održivo upravljanje kopnenim i **morskim** prirodnim resursima i njihovu upotrebu te bolje iskorištavanje kopnenih i

Izmjena

S pomoću aktivnosti u tom području izgradit će se baza znanja i iznaći rješenja za **osiguranje bioraznolikosti koje se provodi u kontekstu sve veće potražnje za prirodnim resursima**, održivo i učinkovito

vodenih sustava **kao ponora** ugljika; jamčenje sigurnosti opskrbe hranom **i ishrane** te osiguravanje sigurne, zdrave i hranjive prehrane; ubrzavanje prelaska s linearnog gospodarstva koje se temelji na fosilnim gorivima na resursno učinkovito, otporno kružno **gospodarstvo** s niskim emisijama ugljika te podupiranje razvoja održivog biogospodarstva i plavoga gospodarstva; i razvoj otpornih i dinamičnih ruralnih, obalnih i gradskih područja.

upravljanje kopnenim i **vodnim** prirodnim resursima i njihovu upotrebu te bolje iskorištavanje kopnenih i vodenih sustava **kako bi se povećao održivi rast biomase, a time i sekvestracija, skladištenje i zamjena** ugljika; jamčenje sigurnosti **hrane i** opskrbe hranom te osiguravanje sigurne, zdrave i hranjive prehrane; **pružanje potpore prehranbenim i poljoprivrednim sustavima u provedbi agroekoloških pristupa u korist održive poljoprivrede; pružanje potpore diversifikaciji prihoda u ruralnim područjima;** ubrzavanje prelaska s linearnog gospodarstva koje se temelji na fosilnim gorivima na resursno učinkovito, otporno kružno **biogospodarstvo** s niskim emisijama ugljika te podupiranje razvoja održivog biogospodarstva i plavoga gospodarstva; i razvoj otpornih i dinamičnih ruralnih, obalnih i gradskih područja.

Amandman 30

Prijedlog uredbe

Prilog I. – dio II. – točka 5. – podtočka 5.1. – stavak 4.

Tekst koji je predložila Komisija

Aktivnostima će se pridonijeti očuvanju i poboljšanju biološke raznolikosti te osigurati dugoročno pružanje usluga ekosustava, prilagodba klimatskim promjenama i **sekvestracija** ugljika (na kopnu i na **moru**). **Doprinijet** će se smanjenju emisija stakleničkih plinova i drugih emisija, otpada i onečišćenja iz primarne proizvodnje (kopnene i vodene), obrade, potrošnje i drugih ljudskih aktivnosti. Potaknut će se ulaganja i podupirati prelazak na kružno gospodarstvo, biogospodarstvo i plavo gospodarstvo, uz istodobnu zaštitu zdravlja i cjelovitosti okoliša.

Izmjena

Aktivnostima će se pridonijeti očuvanju i poboljšanju biološke raznolikosti, **i divlje i kultivirane**, te osigurati dugoročno pružanje usluga ekosustava, prilagodba klimatskim promjenama i **skladištenje** ugljika (na kopnu i na **vodi**). **Dodatno** će se **doprinijeti** smanjenju emisija stakleničkih plinova i drugih emisija, **ekotoksičnosti**, otpada i onečišćenja iz primarne proizvodnje (kopnene i vodene), obrade, potrošnje i drugih ljudskih aktivnosti. Potaknut će se ulaganja i podupirati prelazak na kružno gospodarstvo, **agroekologiju**, biogospodarstvo i plavo gospodarstvo, uz istodobnu zaštitu zdravlja i cjelovitosti okoliša. **Preduvjet je za to poboljšanje znanja o stanju biološke raznolikosti. Poduprijet će se pronalazak**

rješenja za promicanje napredne multifunkcionalnosti poljoprivrede EU-a, za poboljšanje zastupljenosti lokalne proizvodnje hrane i ekonomske održivosti proizvodnje hrane.

Amandman 31

Prijedlog uredbe

Prilog I. – dio II. – točka 5. – podtočka 5.1. – stavak 5.

Tekst koji je predložila Komisija

Tim će se aktivnostima ujedno poticati participativni pristupi istraživanju i inovacijama, uključujući pristup uz sudjelovanje više dionika, te će se razvijati sustavi znanja i inovacija na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj i europskoj razini. Socijalne inovacije uz građanski angažman i povjerenje u inovacije bit će ključne za poticanje novih obrazaca upravljanja, proizvodnje i potrošnje.

Izmjena

Tim će se aktivnostima ujedno poticati participativni pristupi istraživanju i inovacijama, uključujući pristup uz sudjelovanje više dionika, te će se razvijati sustavi znanja i inovacija ***te širenje izvrsnosti*** na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj i europskoj razini. Socijalne inovacije uz građanski angažman i povjerenje u inovacije ***i prehrambene sustave – putem povećane transparentnosti prehrambenog lanca*** – bit će ključne za poticanje novih obrazaca upravljanja, proizvodnje i potrošnje, ***što ujedno ovisi i o dijeljenju informacija označivanjem održivih proizvoda kako bi se potrošačima pomoglo u odlučivanju za održive proizvode i osvijestilo ih da se oni mogu reciklirati. Zahvaljujući tom pristupu sudjelovanja više dionika u cijelom poljoprivredno-prehrambenom lancu opskrbe zajamčit će se prijenos znanja krajnjim korisnicima, te će biti uključeni poljoprivrednici i drugi korisnici poljoprivrednih tehnologija i proizvoda u procesu razvoja i provedbe inovativnih rješenja za suočavanje s izazovima u prehrambenim sustavima.***

Amandman 32

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 5. – podtočka 5.1. – stavak 6.

Tekst koji je predložila Komisija

Budući da su ti izazovi složeni, međusobno povezani i globalne prirode, aktivnosti će se provoditi prema sustavnom pristupu i oslanjati se na suradnju s državama članicama i međunarodnim partnerima, drugim izvorima financiranja te drugim političkim inicijativama. To će uključivati služenje izvorima velikih količina podataka o okolišu koje se temelji na potrebama korisnika, poput onih iz programa Copernicus, EGNOS/Galileo, INSPIRE, EOSC, GEOSS, CEOS i EMODnet.

Izmjena

Budući da su ti izazovi složeni, međusobno povezani i globalne prirode, aktivnosti će se provoditi prema sustavnom pristupu i oslanjati se na suradnju s državama članicama i međunarodnim partnerima, drugim izvorima financiranja te drugim političkim inicijativama. To će uključivati služenje izvorima velikih količina podataka o okolišu koje se temelji na potrebama korisnika, poput onih iz programa Copernicus, EGNOS/Galileo, INSPIRE, EOSC, GEOSS, CEOS i EMODnet.

Praktični pristup može se održati upotrebom već postojećih mreža uspostavljenih u okviru drugih programa kao što je Europsko partnerstvo za inovacije (EIP) u području zajedničke poljoprivredne politike.

Obrazloženje

Kako bi se osigurala najučinkovitija upotreba sredstava, trebaju se iskoristiti postojeće mreže. Time će se i sektore politike približiti znanstvenoj raspravi.

Amandman 33

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 5. – podtočka 5.1. – stavak 6.a (novi)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

Klaster V. posebno će pridonijeti misiji „uglično neutralni, otporni i hranjivi prehrambeni sustavi s nultom stopom otpada do 2035.”, koja je navedena u posebnom programu rada.

Obrazloženje

Misija pomaže u postizanju UN-ova cilja održivog razvoja i prijelazu na klimatski pametnu i učinkovitu poljoprivredu i prehrambene sustave. Smanjenje rasipanja hrane i vraćanje nusproizvoda u lanac vrlo su važan dio održivog prehrambenog sustava. Misija se proteže u različite sektore duž lanca „od polja do stola” i u uskoj je vezi s drugim klasterima kao što su energija, zdravlje i digitalizacija.

Amandman 34

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 5. – podtočka 5.1. – stavak 7.

Tekst koji je predložila Komisija

Istraživačkim se i inovacijskim aktivnostima iz ovog klastera osobito doprinosi provedbi ciljeva programa djelovanja za okoliš, **zajedničke poljoprivredne politike**, zajedničke ribarstvene politike, zakonodavstva o hrani, pomorske politike, akcijskog plana za kružno gospodarstvo, strategije EU-a za biogospodarstvo, okvira za klimatsku i energetska politiku do 2030. te pravnih odredaba EU-a za smanjenje onečišćenja zraka.

Izmjena

Istraživačkim se i inovacijskim aktivnostima iz ovog klastera osobito doprinosi provedbi ciljeva **zajedničke poljoprivredne politike**, programa djelovanja za okoliš, zajedničke ribarstvene politike, zakonodavstva o hrani, pomorske politike, akcijskog plana za kružno gospodarstvo, strategije EU-a za biogospodarstvo, **strategije EU-a za biološku raznolikost do 2020.**, **strategije EU-a za zelenu infrastrukturu**, **strategije EU-a za šume**, okvira za klimatsku i energetska politiku do 2030. te pravnih odredaba EU-a za smanjenje onečišćenja zraka.

Objasnenje

Strategija EU-a za šume važan je dio održivog upravljanja prirodnim resursima.

Amandman 35

Prijedlog uredbe

Prilog I. – dio II. – točka 5. – podtočka 5.1. – stavak 8.

Tekst koji je predložila Komisija

Aktivnostima će se izravno doprinijeti posebice sljedećim ciljevima održivog razvoja: cilj održivog razvoja br. 2 – iskorjenjivanje gladi; cilj održivog razvoja br. 6 – čista voda i sanitarni uvjeti; cilj održivog razvoja br. 11 – održivi gradovi i zajednice; cilj održivog razvoja br. 12 – odgovorna potrošnja i proizvodnja; cilj održivog razvoja br. 13 – klimatska

Izmjena

Aktivnostima će se izravno doprinijeti **postizanju ciljeva održivog razvoja**, posebice sljedećim ciljevima: cilj održivog razvoja br. 2 – iskorjenjivanje gladi; **cilj održivog razvoja br. 3 – dobro zdravlje i dobrobit ljudi**; cilj održivog razvoja br. 6 – čista voda i sanitarni uvjeti; **cilj održivog razvoja br. 7 – pristupačna i čista energija**; **cilj održivog razvoja br. 8 –**

politika; cilj održivog razvoja br. 14 – život pod vodom; cilj održivog razvoja br. 15 – život na kopnu.

dostojan rad i gospodarski rast; cilj održivog razvoja br. 9 – industrija, inovacije i infrastruktura; cilj održivog razvoja br. 11 – održivi gradovi i zajednice; cilj održivog razvoja br. 12 – odgovorna potrošnja i proizvodnja; cilj održivog razvoja br. 13 – klimatska politika; cilj održivog razvoja br. 14 – život pod vodom; cilj održivog razvoja br. 15 – život na kopnu.

Amandman 36

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 5. – podtočka 5.1.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

5.1 a. Budući da su poljoprivrednici jedni od glavnih dionika u brizi za okoliš u Europi, potreban im je stalan pristup inovacijama i istraživanju koji će im omogućiti održivu i troškovnu učinkovitu proizvodnju hrane, hrane za životinje i ostalih proizvoda. Inovacije i istraživanja moraju biti dostupni svim poljoprivrednicima, uključujući male proizvođače, ruralna područja te najudaljenije i planinske regije.

Amandman 37

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 5. – podtočka 5.2. – podtočka 5.2.1. – stavak 1.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

Kapacitetom za promatranje okoliša doprinosi se istraživanjima i inovacijama za održivu upotrebu te praćenje hrane i prirodnih resursa. Boljom prostorno-vremenskom pokrivenosti i intervalima uzorkovanja uz smanjene troškove te pristupom velikim količinama podataka iz višestrukih izvora i njihovim objedinjavanjem osiguravaju se novi načini

Kapacitetom za promatranje okoliša doprinosi se istraživanjima i inovacijama¹⁹ za održivu upotrebu te praćenje hrane i prirodnih resursa. Boljom prostorno-vremenskom pokrivenosti i intervalima uzorkovanja uz smanjene troškove te pristupom velikim količinama podataka iz višestrukih izvora i njihovim objedinjavanjem osiguravaju se novi načini

praćenja, razumijevanja i predviđanja **Zemljina** sustava. Postoji potreba za sveobuhvatnijim uvođenjem, iskorištavanjem i ažuriranjem novih tehnologija te daljnjim istraživanjima i inovacijama kako bi se uklonili nedostaci u promatranju Zemlje na **kopnu i moru** te u atmosferi, uz suradnju posebice putem Globalnog sustava svih sustava motrenja Zemlje (GEOSS) i njegove europske sastavnice EuroGEOSS.

---

¹⁹ Motrenjem Zemlje podupirat će se istraživanja i inovacije u drugim područjima djelovanja u okviru tog globalnog izazova te u drugim odgovarajućim dijelovima Obzora Europa.

praćenja, razumijevanja i predviđanja **Zemljinih procesa i** sustava. Postoji potreba za sveobuhvatnijim uvođenjem, iskorištavanjem i ažuriranjem novih tehnologija te daljnjim istraživanjima i inovacijama kako bi se uklonili nedostaci u promatranju Zemlje na **površini planeta** te u atmosferi, uz suradnju posebice putem Globalnog sustava svih sustava motrenja Zemlje (GEOSS) i njegove europske sastavnice EuroGEOSS.

---

¹⁹ Motrenjem Zemlje podupirat će se istraživanja i inovacije u drugim područjima djelovanja u okviru tog globalnog izazova te u drugim odgovarajućim dijelovima Obzora Europa.

Obrazloženje

Površina planeta širi je pojam od kopna i mora jer uključuje i zrak.

Amandman 38

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 5. – podtočka 5.2. – podtočka 5.2.1. – stavak 2. – alineja 1.

Tekst koji je predložila Komisija

– podacima i informacijama o okolišu **za složene sustave modeliranja i predviđanja, uključujući otvorene podatke**, pristupa se na sustavan način uz uvažavanje potreba korisnika,

Izmjena

– podacima i informacijama o okolišu, **uključujući otvorene i prostorne podatke iz više izvora te snažnu analizu velikih podataka kako bi se omogućilo modeliranje budućih rizika na temelju procesa**, pristupa se na sustavan način uz uvažavanje potreba korisnika,

Obrazloženje

Prostorni podatci jedan su od glavnih alata za analizu prirodnih resursa.

Amandman 39

Prijedlog uredbe

Prilog I. – dio II. – točka 5. – podtočka 5.2. – podtočka 5.2.1. – stavak 2. – alineja 3.

Tekst koji je predložila Komisija

– status biološke raznolikosti, zaštita ekosustava, ublažavanje klimatskih promjena i prilagodba tim promjenama, sigurnost hrane, poljoprivreda i šumarstvo, upotreba i prenamjena zemljišta, gradski i prigradski razvoj, upravljanje prirodnim resursima, iskorištavanje i očuvanje oceana, pomorska sigurnost i druga relevantna područja,

Izmjena

– status biološke raznolikosti, zaštita ekosustava, ublažavanje klimatskih promjena i prilagodba tim promjenama, **sekvestracija ugljika i njegovo skladištenje u tlu**, sigurnost hrane, **održiva** poljoprivreda i šumarstvo, **kvaliteta tla**, upotreba i prenamjena zemljišta, gradski i prigradski razvoj, upravljanje prirodnim resursima, iskorištavanje i očuvanje oceana, pomorska sigurnost i druga relevantna područja,

Amandman 40

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 5. – podtočka 5.2. – podtočka 5.2.1. – stavak 2. – alineja 4.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

– **zajedničko stvaranje, iskorištavanje i vrednovanje postojećih i novih podataka pružaju moguće poslovne prilike koje stvaraju vrijednost.**

Obrazloženje

Podatkovna rješenja bit će ključna za nove inovacije i treba ih se prepoznati.

Amandman 41

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 5. – podtočka 5.2. – podtočka 5.2.1. – stavak 2. – alineja 4.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

– **jačanje sinergija među različitim sektorima politike u kojima se upotrebljavaju podaci o okolišu i prirodnim resursima.**

Amandman 42

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 5. – podtočka 5.2. – podtočka 5.2.2. – stavak 1.

Tekst koji je predložila Komisija

Kako bismo odgovorili na društvene izazove, povećali održivost te do 2050. ostvarili cilj EU-a „živjeti dobro unutar granica našeg planeta” kako je utvrđeno u 7. akcijskom programu EU-a za okoliš, moramo bolje razumjeti biološku raznolikost i ekosustave, višestruke usluge koje oni pružaju i „ograničenja” planeta te iznaći rješenja iskorištavajući snagu i složenost prirode. Cijelom se dužinom vrijednosnih lanaca u obzir moraju uzimati mogući učinci na prethodne faze. Međunarodna suradnja te doprinos međunarodnim naporima i inicijativama, kao što su Međuvladina znanstveno-politička platforma o bioraznolikosti i uslugama ekosustava, neophodni su za postizanje ciljeva u tom području. Potrebno je i bolje razumjeti upravljanje prelaskom na održivost u gospodarskom, društvenom i prirodnom sustavu, od lokalne do globalne razine.

Izmjena

Kako bismo odgovorili na društvene izazove, povećali održivost te do 2050. ostvarili cilj EU-a „živjeti dobro unutar granica našeg planeta” kako je utvrđeno u 7. akcijskom programu EU-a za okoliš, moramo bolje razumjeti biološku raznolikost i ekosustave, ***kretanja u njihovim promjenama i prijatnje s kojima se suočavaju***, višestruke usluge koje oni pružaju i „ograničenja” planeta te iznaći rješenja iskorištavajući snagu i složenost prirode. Cijelom se dužinom vrijednosnih lanaca u obzir moraju uzimati mogući učinci na prethodne faze. ***Istraživanje je potrebno kako bi se razvila rješenja za zaštitu biološke raznolikost, u kojima će se zadržati koncepti upravljanja šumama i poljoprivredna proizvodnja, i kako bi im se pridonijelo.*** Međunarodna suradnja te doprinos međunarodnim naporima i inicijativama, kao što su Međuvladina znanstveno-politička platforma o bioraznolikosti i uslugama ekosustava, neophodni su za postizanje ciljeva u tom području. Potrebno je i bolje razumjeti upravljanje prelaskom na održivost u gospodarskom, društvenom i prirodnom sustavu, od lokalne do globalne razine.

Obrazloženje

Klaster V. Obzora Europa trebao bi podupirati posebne ciljeve ZPP-a.

Amandman 43

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 5. – podtočka 5.2. – podtočka 5.2.2. – stavak 2. – alineja 1.

Tekst koji je predložila Komisija

- stanje i vrijednost biološke raznolikosti, kopnenih i **morskih** ekosustava, prirodnog kapitala i usluga ekosustava,

Izmjena

- stanje i vrijednost biološke raznolikosti, kopnenih i **vodenih** ekosustava, prirodnog kapitala i usluga ekosustava **te održivost primarne proizvodnje,**

Obrazloženje

Morski ekosustavi preuski su koncept. Trebalo bi navesti vodne ekosustave jer uključuju sva mora, oceane i kopnene vode.

Amandman 44

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 5. – podtočka 5.2. – podtočka 5.2.2. – stavak 2. – alineja 3.

Tekst koji je predložila Komisija

- izrada modela kretanja i integrirani scenariji za biološku raznolikost, usluge ekosustava i dobru kvalitetu života na različitim razinama i s različitih gledišta, mogući doprinos staništa i ekosustava kao ponora ugljika u različitim scenarijima za klimatske promjene,

Izmjena

- izrada modela kretanja i integrirani scenariji za biološku raznolikost, usluge ekosustava i dobru kvalitetu života na različitim razinama i s različitih gledišta, mogući doprinos staništa i ekosustava kao ponora ugljika u različitim scenarijima za klimatske promjene, **poveznice između korištenja spojeva i povećanih stopa smrtnosti za oprašivače,**

Amandman 45

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 5. – podtočka 5.2. – podtočka 5.2.2. – stavak 2. – alineja 5.

Tekst koji je predložila Komisija

- uključivanje biološke raznolikosti i usluga ekosustava u okvire za donošenje odluka i računovodstvene sustave vlada i poduzeća te kvantifikacija koristi od njih,

Izmjena

- uključivanje biološke raznolikosti i usluga ekosustava u okvire za donošenje odluka i računovodstvene sustave vlada i poduzeća te kvantifikacija koristi od njih, **pružanje pouzdanih znanstvenih istraživanja radi prikladnog nagrađivanja poljoprivrednika u okviru poljoprivrednih programa ZPP-a za koristi ostvarene u pogledu poboljšanja biološke raznolikosti**

Amandman 46

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 5. – podtočka 5.2. – podtočka 5.2.2. – stavak 2. – alineja 6.

Tekst koji je predložila Komisija

– prilagodljiva i multifunkcionalna rješenja koja se temelje na prirodi te odgovaraju na izazove u gradovima, ruralnim i obalnim područjima koji su povezani s klimatskim promjenama, prirodnim katastrofama, gubitkom biološke raznolikosti, propadanjem ekosustava, zagađenjem te pitanjima zdravlja i dobrobiti građana,

Izmjena

– prilagodljiva i multifunkcionalna rješenja koja se temelje na prirodi te odgovaraju na izazove u gradovima, ruralnim i obalnim područjima koji su povezani s **učinkovitosti poljoprivredne proizvodnje i konkurentnosti poljoprivrede**, klimatskim promjenama, prirodnim katastrofama, gubitkom biološke raznolikosti, propadanjem ekosustava, zagađenjem te pitanjima zdravlja i dobrobiti građana,

Obrazloženje

Učinkovitost poljoprivredne proizvodnje i konkurentnost poljoprivrede ključni su čimbenik u održivoj proizvodnji hrane jer moramo imati učinkovit sektor poljoprivrede.

Amandman 47

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 5. – podtočka 5.2. – podtočka 5.2.2. – stavak 2. – alineja 7.

Tekst koji je predložila Komisija

– pristupi prema načelu živih laboratorija s više sudionika u okviru kojih tijela, dionici, poduzeća i civilno društvo zajednički osmišljavaju i iznalaze sustavna rješenja za očuvanje, obnovu i održivo korištenje prirodnog kapitala, upravljanje prelaskom na održivost te održive mogućnosti upravljanja u gospodarskim djelatnostima duž cijelih vrijednosnih lanaca.

Izmjena

– pristupi prema načelu živih laboratorija s više sudionika u okviru kojih tijela, dionici, **proizvođači**, poduzeća i civilno društvo zajednički osmišljavaju i iznalaze sustavna rješenja za očuvanje, obnovu i održivo korištenje prirodnog kapitala, upravljanje prelaskom na održivost te održive mogućnosti upravljanja u gospodarskim djelatnostima duž cijelih vrijednosnih lanaca.

Proizvođači su ključan sudionik u lancu opskrbe hranom.

Amandman 48

Prijedlog uredbe

Prilog I. – dio II. – točka 5. – podtočka 5.2. – podtočka 5.2.3. – stavak 1.

Tekst koji je predložila Komisija

U promjenjivom kontekstu primarne proizvodnje otporni i održivi poljoprivredni i šumarski sustavi donose gospodarske i društvene koristi te koristi za okoliš. Osim što **doprinosi sigurnosti** hrane i ishrane, dio su dinamičnih vrijednosnih lanaca, upravljaju zemljištem i prirodnim resursima te osiguravaju niz važnih javnih dobara, među ostalim sekvestraciju ugljika, očuvanje biološke raznolikosti, oprašivanje i javno zdravlje. Potrebni su integrirani pristupi kako bi se promicale višestruke funkcije poljoprivrednih i šumarskih (eko)sustava uzimajući u obzir izmijenjeni kontekst primarne proizvodnje, posebice u odnosu na klimu i okoliš, raspoloživost resursa, demografiju i obrasce potrošnje. Ujedno je potrebno uzeti u obzir prostornu i socioekonomsku dimenziju poljoprivrednih i šumarskih djelatnosti te iskoristiti potencijal ruralnih područja.

Izmjena

U promjenjivom kontekstu primarne proizvodnje otporni i održivi poljoprivredni i šumarski sustavi donose gospodarske i društvene koristi te koristi za okoliš. Osim što **osiguravaju sigurnost** hrane i ishrane, dio su dinamičnih vrijednosnih lanaca, upravljaju zemljištem i prirodnim resursima te osiguravaju niz važnih javnih dobara, među ostalim sekvestraciju ugljika, oprašivanje i javno zdravlje. Potrebni su integrirani pristupi kako bi se promicale višestruke funkcije poljoprivrednih i šumarskih (eko)sustava uzimajući u obzir **ciljeve ZPP-a i** izmijenjeni kontekst primarne proizvodnje, posebice u odnosu na klimu i okoliš, raspoloživost resursa, **konkurentnost**, demografiju i obrasce potrošnje **te nove nametnike i bolesti. To podrazumijeva stjecanje boljeg znanstvenog razumijevanja učinka različitih poljoprivrednih sustava na očuvanje biološke raznolikosti i ekosustava.** Ujedno je potrebno uzeti u obzir prostornu i socioekonomsku dimenziju poljoprivrednih i šumarskih djelatnosti te iskoristiti potencijal ruralnih područja. **Poljoprivrednicima je potreban i stalan pristup inovacijama, novoj tehnologiji i istraživanju kako bi proizvodili hranu na održiv način tako da možemo prehraniti svjetsko stanovništvo i zaštititi okoliš za buduće generacije. Osim toga, važno je razmotriti dinamičnost mjesta susreta**

ruralnog i urbanog u kontekstu širenja gradova u odnosu na poljoprivredna/šumska područja, dinamičnost između prebivališta i radnog mjesta te sela podobna za život.

Amandman 49

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 5. – podtočka 5.2. – podtočka 5.2.3. – stavak 1.a (novi)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

Ekološka i agroekološka poljoprivreda imaju veliki potencijal za postizanje ciljeva održivog razvoja. Stoga je cilj Obzora Europa unapređivanje tih poljoprivrednih praksi. Trenutačno se manje od 10 % svih poljoprivrednih zemljišta u EU-u upotrebljava za ekološki uzgoj. Kako bi se omogućilo unapređivanje, za istraživanja posebno usmjerena na agroekološke pristupe iz kojih će koristiti ostvarivati i ekološki i konvencionalni sustavi mora se izdvojiti 20 % ukupnog proračuna potrošenog na poljoprivredu, šumarstvo, ruralna područja i prehrambene sustave. Poseban se naglasak stavlja na sustave visoke prirodne vrijednosti zbog njihove velike biološke raznolikosti i kulturnih vrijednosti te na utvrđivanje optimalnih načina za diversifikaciju prihoda, održavanje vitalnosti i opće održivosti ruralnih područja kako bi se osiguralo dosljedno razmatranje svih njezinih dimenzija.

Amandman 50

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 5. – podtočka 5.2. – podtočka 5.2.3. – stavak 1.a (novi)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

jasne i znanstveno točne informacije o procesima primarne proizvodnje hrane za

sve građane kako bi se potaknulo razumijevanje i prihvaćanje potrebe za poljoprivrednim inovacijama i njezina potpora,

Amandman 51

Prijedlog uredbe

Prilog I. – dio II. – točka 5. – podtočka 5.2.3. – stavak 2. – alineja 1.

Tekst koji je predložila Komisija

– metode, tehnologije i alati za održivu i otpornu proizvodnju u poljoprivredi i šumarstvu,

Izmjena

– metode, tehnologije i alati za održivu i otpornu proizvodnju u poljoprivredi i šumarstvu ***i rješenja za ugljično neutralnu poljoprivredu i održivu upotrebu prirodnih resursa, uključujući metode za bolji i učinkovitiji uzgoj bilja i životinja,***

Amandman 52

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 5. – podtočka 5.2. – podtočka 5.2.3. – stavak 2. – alineja 2.

Tekst koji je predložila Komisija

– ***održivo upravljanje prirodnim resursima i njihova učinkovita upotreba*** (npr. tlo, voda, hranjive tvari i biološka raznolikost, uključujući genetske resurse) u poljoprivredi i šumarstvu, alternative fosilnim resursima i prihvaćanje načela kružnoga gospodarstva,

Izmjena

– ***održiva upotreba prirodnih resursa*** (npr. tlo, voda, hranjive tvari i biološka raznolikost, uključujući genetske resurse) u poljoprivredi i šumarstvu; alternative fosilnim resursima i prihvaćanje načela kružnoga gospodarstva ***i biogospodarstva, koncepta oporabe i cirkulaciju hranjivih tvari za otpornu poljoprivredu i prehrambeni lanac, ;***

Obrazloženje

Kako bi se ostvarile sinergije među različitim programima, ciljevi ZPP-a trebali bi se uzeti u obzir, posebno u petom klasteru stupa II.

Amandman 53

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 5. – podtočka 5.2. – podtočka 5.2.3. – stavak 2. – alineja 3.

Tekst koji je predložila Komisija

– učinak aktivnosti u primarnom sektoru na klimu i okoliš, potencijal poljoprivrede i šumarstva kao ponora ugljika te za ublažavanje emisija stakleničkih plinova, uključujući pristupe prema načelu negativnih emisija,

Izmjena

– učinak aktivnosti u primarnom sektoru na klimu i okoliš **i uzduž vrijednosnog lanca**; potencijal poljoprivrede i šumarstva kao ponora ugljika te za ublažavanje emisija stakleničkih plinova, uključujući pristupe prema načelu negativnih emisija, **ulogu tla u sekvestraciji i zamjeni ugljika te tehnologije i metode za povećanje njegova kapaciteta za skladištenje ugljika,**

Obrazloženje

Veliki potencijal za sekvestraciju i skladištenje ugljika ima i tlo, što je važno prepoznati.

Amandman 54

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 5. – podtočka 5.2. – podtočka 5.2.3. – stavak 2. – alineja 3.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

– **primjena suvremenih tehnologija uzgoja i genomike radi povećanja raznolikosti opskrbe sirovina za biomasu i ubrzanja rasta i biosinteze, a time i sekvestracije CO₂ u šumarstvu i poljoprivredi, ali i radi osiguranja proizvodnje hrane,**

Izmjena

Obrazloženje

Suvremene tehnologije uzgoja potrebne su za očuvanje sposobnosti prehranjivanja sve brojnijeg stanovništva.

Amandman 55

Prijedlog uredbe

PE625.364v02-00

30/50

AD\1162184HR.docx

Prilog I. – dio II. – točka 5. – podtočka 5.2.3. – stavak 2. – alineja 4.

Tekst koji je predložila Komisija

– nametnici i bolesti bilja te zdravlje i dobrobit životinja, alternative upotrebi spornih pesticida, antibiotika i drugih tvari,

Izmjena

– nametnici i bolesti bilja te zdravlje i dobrobit životinja, ***uključujući razvoj integriranih poljoprivrednih strategija; alternative upotrebi spornih pesticida, herbicida, fungicida, antibiotika i drugih potencijalno štetnih tvari; naglasak na rješenjima koja se temelje na prirodi i uvjetima života koji promiču zdravlje; istraživanja u području niskorizičnih pesticida kao oblika pružanja potpore integriranoj zaštiti bilja,***

Amandman 56

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 5. – podtočka 5.2. – podtočka 5.2.3. – stavak 2. – alineja 8.

Tekst koji je predložila Komisija

– inovacije u poljoprivredi na sučeljima između poljoprivrede, akvakulture i šumarstva te u urbanim područjima,

Izmjena

– inovacije u poljoprivredi na sučeljima između poljoprivrede, akvakulture i šumarstva te u urbanim područjima, ***sučelja između ruralnih i urbanih područja, učinci širenja gradova na poljoprivredna i šumarska područja te olakšavanje razvoja poslovanja u ruralnim područjima,***

Obrazloženje

Budući da sve veći udio stanovništva živi na urbanim područjima, u poljoprivredi bi se istodobno trebalo voditi računa o tome i o rješenjima koja omogućuju poslovanje u ruralnim područjima.

Amandman 57

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 5. – podtočka 5.2. – podtočka 5.2.3. – stavak 2. – alineja 9.

Tekst koji je predložila Komisija

– upotreba zemljišta, ruralni razvoj i teritorijalna povezanost; iskorištavanje socijalnih, kulturnih, gospodarskih i okolišnih prednosti ruralnih područja za nove usluge, poslovne modele, vrijednosne lance i javna dobra,

Izmjena

– upotreba zemljišta, ruralni razvoj i teritorijalna povezanost **inovacijskih ekosustava**; iskorištavanje socijalnih, kulturnih, gospodarskih i okolišnih prednosti ruralnih područja za nove usluge, poslovne modele, vrijednosne lance i javna dobra; **utvrđivanje prilika za pružanje potpore razvoju vještina i prijenosu znanja u tim područjima, među ostalim, osposobljavanjem i naukovanjem za mlade i nove sudionike,**

Amandman 58

Prijedlog uredbe

Prilog I. – dio II. – točka 5. – podtočka 5.2.3. – stavak 2. – alineja 10.

Tekst koji je predložila Komisija

– digitalne inovacije u poljoprivredi i šumarstvu te diljem vrijednosnih lanaca i ruralnih područja s pomoću upotrebe podataka i razvoja infrastrukture, tehnologije i modela upravljanja,

Izmjena

– digitalne inovacije **i razvoj pametnih rješenja** u poljoprivredi i šumarstvu te diljem vrijednosnih lanaca i ruralnih područja s pomoću upotrebe podataka i razvoja infrastrukture, tehnologije i modela upravljanja **radi poboljšanja učinkovitosti i modela ekološke djelotvornosti koji su dostupni poljoprivrednicima, utvrđivanje postojećih ili mogućih načina za integraciju preciznih poljoprivrednih sustava u mala i srednja gospodarstva, utvrđivanje postojećih ili mogućih rješenja za obradu velikih količina podataka iz različitih vrsta preciznih poljoprivrednih senzora te utvrđivanje postojećih ili mogućih rješenja za integraciju tih podataka u sustave za podršku upravljanju poljoprivrednim gospodarstvima koji su jednostavni za upotrebu,**

Amandman 59

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 5. – podtočka 5.2. – podtočka 5.2.3. – stavak 2. – alineja 11.

Tekst koji je predložila Komisija

– sustavi znanja i inovacija u poljoprivredi te njihova međusobna povezanost na različitim razinama; savjetovanje, stjecanje vještina i dijeljenje informacija.

Izmjena

– sustavi znanja i inovacija u poljoprivredi te njihova međusobna povezanost na različitim razinama; savjetovanje, stjecanje vještina i dijeljenje informacija; ***poboljšanje razmjene znanja i promicanje novih pristupa, kao što je vrednovanje učinkovitosti poljoprivrednog gospodarstva, kako bi se poljoprivrednicima pomoglo u prilagodbi njihovih poljoprivrednih gospodarstava i upravljanju njima.***

Amandman 60

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 5. – podtočka 5.2. – podtočka 5.2.3. – stavak 2. – alineja 11.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

– prelazak na integrirane i diversificirane prehrambene i poljoprivredne sustave i poljoprivredne prakse, uključujući primjenu agroekoloških pristupa koji će donijeti korist konvencionalnoj i ekološkoj poljoprivredi,

Amandman 61

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 5. – podtočka 5.2. – podtočka 5.2.3. – stavak 2. – alineja 11.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

– poboljšanje komunikacije s javnosti o procesima primarne proizvodnje radi razvoja boljeg razumijevanja i prihvaćanja uloge poljoprivrednih inovacija.

Amandman 62

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 5. – podtočka 5.2. – podtočka 5.2.3. – stavak 2. – alineja 11.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

– razvoj novih izvora bjelančevina kako bi se poboljšala samodostatnost EU-a u proizvodnji bjelančevina.

Amandman 63

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 5. – podtočka 5.2. – podtočka 5.2.3. – stavak 2. – alineja 11.b (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

praktična primjena inovacija u uzgoju bilja: daljnji razvoj i poboljšanje najnovijih metoda za uzgoj bilja te omogućivanje tehnologija kao što su sekvencioniranje genoma i otkriće gena za održive i povećane prinose usjeva, poboljšana prehrana i povećanje kvalitete hrane radi smanjivanja rasipanja hrane.

Amandman 64

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 5. – podtočka 5.2. – podtočka 5.2.4. – stavak 1.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

Prirodni kapital te usluge ekosustava mora i **oceana** donose znatne socioekonomske koristi i dobrobiti. Taj je potencijal u opasnosti zbog velikog pritiska koji uzrokuju ljudski i prirodni stresori poput zagađenja, prelova, klimatskih promjena, porasta razine mora i ekstremnih vremenskih uvjeta. Kako bi se spriječilo da mora i **oceani** dosegnu točku nakon koje više nije moguć povratak na prijašnje stanje, moramo unaprijediti svoje znanje i razumijevanje radi održivog upravljanja morskim i obalnim ekosustavima i njihove

Prirodni kapital te usluge ekosustava mora, **oceana** i **slatkih voda** donose znatne socioekonomske koristi i dobrobiti. Taj je potencijal u opasnosti zbog velikog pritiska koji uzrokuju ljudski i prirodni stresori poput zagađenja, **propuštanja hranjivih tvari**, prelova, klimatskih promjena, porasta razine mora i ekstremnih vremenskih uvjeta. Kako bi se spriječilo da mora, **oceani** i **slatke vode** dosegnu točku nakon koje više nije moguć povratak na prijašnje stanje **i kako bi se promicali vrijednosni lanci plavog gospodarstva**,

zaštite i obnove te sprečavanja onečišćenja mora u kontekstu poboljšanog i odgovornog okvira za upravljanje oceanima. Time su obuhvaćena istraživanja o održivom pokretanju ogromnog neiskorištenog gospodarskog potencijala mora i *ocean*a kako bi se proizvelo više hrane bez povećanja pritiska na njih te pridonijelo smanjenju pritiska na kopnene, slatkovodne i oceanske resurse. Postoji potreba za uspostavom partnerstava, uključujući strategije za morske bazene i makroregionalne strategije, koja nadilaze razinu EU-a (npr. u Sredozemlju, Baltičkome moru, Crnome moru, Atlantskom oceanu, Karipskome moru te Indijskom oceanu) te potreba da se doprinese ispunjavanju obveza u okviru međunarodnog upravljanja oceanima, inicijativama poput one Ujedinjenih naroda pod nazivom „Desetljeće znanosti o oceanima za održivi razvoj” te ispunjavanju obveza povezanih s očuvanjem *morske* biološke raznolikosti u područjima izvan nacionalne nadležnosti.

moramo unaprijediti svoje znanje i razumijevanje radi održivog upravljanja morskim i obalnim ekosustavima i njihove zaštite i obnove te sprečavanja onečišćenja mora u kontekstu poboljšanog i odgovornog okvira za upravljanje oceanima. Time su obuhvaćena istraživanja o održivom pokretanju ogromnog neiskorištenog gospodarskog potencijala mora, *ocean*a i *slatkih voda* kako bi se proizvelo više hrane bez povećanja pritiska na njih te pridonijelo smanjenju pritiska na kopnene, slatkovodne i oceanske resurse. Postoji potreba za uspostavom partnerstava, uključujući strategije za morske bazene, *ribarska područja* i makroregionalne strategije, *među ostalim onih* koja nadilaze razinu EU-a (npr. u Sredozemlju, Baltičkome moru, Crnome moru, Atlantskom oceanu, Karipskome moru te Indijskom oceanu) te potreba da se doprinese ispunjavanju obveza u okviru međunarodnog upravljanja oceanima, inicijativama poput one Ujedinjenih naroda pod nazivom „Desetljeće znanosti o oceanima za održivi razvoj” te ispunjavanju obveza povezanih s očuvanjem *vodne* biološke raznolikosti u područjima izvan nacionalne nadležnosti.

Obrazloženje

Mora i oceani preuskog su opsega, pa se moraju dodati i slatke vode. Izmjenom se upućuje na ribarska područja zbog njihove rastuće međunarodne važnosti kao sastavni dio strategije Europske unije za održivo iskorištavanje gospodarskog potencijala mora, posebice u kontekstu partnerstava sa zemljama izvan EU-a.

Amandman 65

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 5. – podtočka 5.2. – podtočka 5.2.4. – stavak 2. – alineja 1.

Tekst koji je predložila Komisija

– održivi morski i *oceanski* uzgoj riba, ribarstvo i *marikultura* za hranu, uključujući alternativne izvore

Izmjena

– održivi morski, *oceanski* i *slatkovodni* uzgoj riba, ribarstvo i *akvakultura* za hranu, uključujući *vodne*

bjelančevina uz veću sigurnost hrane, neovisnost u opskrbi hranom i otpornost na klimatske promjene;

okoliše kao alternativne izvore bjelančevina uz veću sigurnost hrane, neovisnost u opskrbi hranom i otpornost na klimatske promjene;

Obrazloženje

Mora i oceani preuskog su opsega, pa se moraju dodati i slatke vode.

Amandman 66

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 5. – podtočka 5.2. – podtočka 5.2.4. – stavak 2. – alineja 2.

Tekst koji je predložila Komisija

– pojačana otpornost **morskih** ekosustava, čime se osigurava zdravlje mora i **oceana** te suzbijaju i ublažavaju posljedice prirodnih i ljudskih pritisaka, kao što su zagađenje i onečišćenje plastikom, eutrofikacija, zakiseljavanje, zatopljenje mora i oceana te porast razine mora, uzimajući u obzir sjecište između kopna i **mora** i potičući kružni pristup,

Izmjena

– pojačana otpornost **vodnih** ekosustava, čime se osigurava zdravlje mora, oceana i **slatkih voda** te suzbijaju i ublažavaju posljedice prirodnih i ljudskih pritisaka, kao što su zagađenje i onečišćenje plastikom, eutrofikacija, zakiseljavanje, zatopljenje mora i oceana te porast razine mora, uzimajući u obzir sjecište između kopna i **vodnog okoliša** i potičući kružni pristup,

Obrazloženje

Mora i oceani preuskog su opsega, pa se moraju dodati i slatke vode.

Amandman 67

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 5. – podtočka 5.2. – podtočka 5.2.4. – stavak 2. – alineja 6.

Tekst koji je predložila Komisija

– plavi vrijednosni lanci, višestruka upotreba pomorskog prostora i rast sektora obnovljive energije iz mora i oceana, uključujući održive mikro- i makroalge,

Izmjena

– plavi vrijednosni lanci, višestruka upotreba pomorskog prostora i rast sektora obnovljive energije iz mora i oceana, uključujući održive mikro- i makroalge, **ulaganje u pomorske tehnologije i usluge kao što su energija oceana i morska biotehnologija;**

Obrazloženje

Izmjenom se objašnjavaju neki strateški prioriteti koje je EU već utvrdio u drugim instrumentima, kao što je Europski fond za pomorstvo i ribarstvo, u opsegu inovacija i znanstvenih istraživanja.

Amandman 68

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 5. – podtočka 5.2. – podtočka 5.2.4. – stavak 2. – alineja 8.

Tekst koji je predložila Komisija

– plave inovacije, uključujući plavo i digitalno gospodarstvo diljem obalnih područja te u obalnim gradovima i lukama kako bi se **povećale** otpornost obalnih područja i **koristi za građane**,

Izmjena

– plave inovacije, uključujući plavo i digitalno gospodarstvo diljem obalnih područja te u obalnim gradovima i lukama kako bi se **povećala** otpornost obalnih područja i **suzbila njihova postupna depopulacija podupiranjem zapošljavanja i poticanjem održivog turizma tijekom vremena.**

Obrazloženje

U izmjeni se navodi problem depopulacije obalnih područja, posebice kad je riječ o nedostatku mladih zbog manjka radnih mjesta, napuštanja ribolovnih aktivnosti ili teškoća u pogledu održivosti tih aktivnosti te nedostatka potpore za turizam.

Amandman 69

Prijedlog uredbe

Prilog I. – dio II. – točka 5. – podtočka 5.2.5. – stavak 1.

Tekst koji je predložila Komisija

Kombinirani učinci rasta stanovništva, oskudice i prekomjernog iskorištavanja resursa, uništavanja okoliša, klimatskih promjena i migracija uzrokuju dosad neviđene izazove zbog kojih je neophodna transformacija prehrambenih sustava (HRANA 2030.)²⁰. **Trenutačna** proizvodnja i **potrošnja** hrane **uglavnom su neodržive**, a usto se javlja dvojak problem loše prehrane, koji se odlikuje istodobnom

Izmjena

Kombinirani učinci rasta stanovništva, oskudice i prekomjernog iskorištavanja resursa, uništavanja okoliša, klimatskih promjena i migracija uzrokuju dosad neviđene izazove zbog kojih je neophodna transformacija prehrambenih sustava (HRANA 2030.)²⁰. **Sigurnost hrane i održiva proizvodnja bjelanjčevina osobiti su svjetski izazov za koji se moraju naći rješenja. Trenutačni obrasci proizvodnje i**

prisutnošću pothranjenosti i pretilosti. Prehrambeni sustavi sutrašnjice trebaju osigurati sigurnu, zdravu i kvalitetnu hranu u količini dostatnoj za sve, temeljiti se na učinkovitosti resursa, održivosti (uključujući smanjenje emisija stakleničkih plinova, onečišćenja zraka i proizvodnje otpada), povezivanju kopna i *mora*, smanjenju rasipanja hrane i unapređenju proizvodnje hrane iz mora i oceana te obuhvaćati cijeli „vrijednosni lanac prehrambenih proizvoda” koji seže od proizvođača do potrošača i natrag. To mora ići ukorak s razvojem sustava sutrašnjice za sigurnost hrane te projektiranjem, razvojem i isporukom alata, tehnologija i digitalnih rješenja koji donose znatne koristi za *potrošače* te unapređuju konkurentnost i održivost vrijednosnog lanca prehrambenih proizvoda. Nadalje, treba potaknuti promjene u obrascima ponašanja povezanim s potrošnjom i proizvodnjom hrane te uključiti primarne proizvođače, industriju (uključujući MSP-ove), trgovce na malo, sektore prehrambenih usluga, potrošače i javne službe. *U kratkim crtama*

potrošnje hrane *u određenoj* su *mjeri neodrživi*, a usto se javlja dvojak problem loše prehrane, koji se odlikuje istodobnom prisutnošću pothranjenosti i pretilosti. Prehrambeni sustavi sutrašnjice trebaju *biti otporni i usmjereni na ugljičnu neutralnost* te osigurati sigurnu, *raznovrsnu, cjenovno pristupačnu*, zdravu i kvalitetnu hranu u količini dostatnoj za sve, temeljiti se na učinkovitosti resursa, *gospodarskoj i ekološkoj* održivosti (uključujući smanjenje emisija stakleničkih plinova, onečišćenja zraka i proizvodnje otpada), povezivanju kopna i *vodenih okoliša*, smanjenju rasipanja *hrane i recikliranju otpada od* hrane i unapređenju proizvodnje hrane iz mora i oceana te obuhvaćati cijeli „vrijednosni lanac prehrambenih proizvoda” koji seže od proizvođača do potrošača i natrag. To mora ići ukorak s razvojem sustava sutrašnjice za sigurnost hrane te projektiranjem, razvojem i isporukom alata, tehnologija i digitalnih rješenja koji donose znatne koristi za *sve sudionike prehrambenog lanca* te unapređuju konkurentnost i održivost vrijednosnog lanca prehrambenih proizvoda. *Poljoprivredne tehnologije mogu pružiti održiva rješenja za sve sustave poljoprivrednog uzgoja*. Nadalje, treba potaknuti promjene u obrascima ponašanja povezanim s potrošnjom i proizvodnjom hrane *s ciljem usmjeravanja na hranjivu i zdravu prehranu* te uključiti primarne proizvođače, industriju (uključujući MSP-ove), trgovce na malo, sektore prehrambenih usluga, potrošače i javne službe.

U kratkim crtama

---

²⁰ SWD(2016) 319 final: Europsko istraživanje i inovacije za sigurnost hrane i prehrane.

---

²⁰ SWD(2016) 319 final: Europsko istraživanje i inovacije za sigurnost hrane i prehrane.

Amandman 70

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 5. – podtočka 5.2. – podtočka 5.2.5. – stavak 2. – alineja 3.

Tekst koji je predložila Komisija

– ponašanje, način života i motivacija potrošača, promicanje socijalnih inovacija i društvenog angažmana za bolju zdravstvenu i okolišnu održivost u cijelom vrijednosnom lancu prehrambenih proizvoda,

Izmjena

– ponašanje, način života i motivacija potrošača, promicanje socijalnih inovacija i društvenog angažmana za bolju zdravstvenu i okolišnu održivost ***i dobrobit životinja*** u cijelom vrijednosnom lancu prehrambenih proizvoda,

Amandman 71

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 5. – podtočka 5.2. – podtočka 5.2.5. – stavak 2. – alineja 4.

Tekst koji je predložila Komisija

– suvremeni sustavi za sigurnost i autentičnost hrane, jačanje povjerenja potrošača u prehrambeni sustav,

Izmjena

– suvremeni sustavi za sigurnost i autentičnost hrane, jačanje povjerenja potrošača u prehrambeni sustav, ***uključujući tehnologije koje pomažu u sljedivosti i jasnom označivanju proizvoda,***

Obrazloženje

Označivanje i sljedivost održivih proizvoda iznimno su važni za informiranje potrošača o proizvodima koji su doista održivi.

Amandman 72

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 5. – podtočka 5.2. – podtočka 5.2.5. – stavak 2. – alineja 5.

Tekst koji je predložila Komisija

– ***ublažavanje*** klimatskih promjena i prilagodba tim promjenama u okviru prehrambenog sustava, među ostalim ispitivanjem potencijala i upotrebe mikrobioma, zaboravljenih usjeva ***te*** alternativnih bjelančevina,

Izmjena

– ***otpornost prehrambenih sustava, ublažavanje*** klimatskih promjena i prilagodba tim promjenama u okviru prehrambenog sustava, među ostalim ispitivanjem potencijala i upotrebe mikrobioma, zaboravljenih usjeva, alternativnih bjelančevina, ***novih načina i tehnologija za proizvodnju hrane,***

Obrazloženje

Moramo uložiti u inovacije koje će nam donijeti nove načine održive proizvodnje hrane kako bi se mogli suočiti s izazovima u području proizvodnje hrane u EU-u, primjerice klimatskim promjenama.

Amandman 73

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 5. – podtočka 5.2. – podtočka 5.2.5. – stavak 2. – alineja 6.

Tekst koji je predložila Komisija

– okolišno održivi, resursno učinkoviti i kružni prehrambeni sustavi na kopnu i **moru**, nastojanje da se iskorijeni rasipanje hrane u cijelom prehrambenom sustavu, što se postiže ponovnom uporabom hrane i biomase, recikliranjem otpada od hrane, novom prehrambenom ambalažom te potražnjom za prilagođenom i lokalnom hranom,

Izmjena

– okolišno, **društveno i gospodarski** održivi, resursno učinkoviti i kružni prehrambeni sustavi na kopnu i **u vodnim okolišima u kojima se uzimaju u obzir biološka raznolikost i usluge ekosustava**, nastojanje da se iskorijeni rasipanje hrane u cijelom prehrambenom sustavu, što se postiže ponovnom uporabom hrane i biomase, **uključujući sekundarne tokove proizvodnje**, recikliranjem otpada od hrane, novom prehrambenom ambalažom te potražnjom za prilagođenom i lokalnom hranom,

Obrazloženje

Procjena održivosti prehrambenih sustava temelji se na okolišnim, društvenim i gospodarskim aspektima te se sva ta tri aspekta moraju uzeti u obzir.

Amandman 74

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 5. – podtočka 5.2. – podtočka 5.2.5. – stavak 2. – alineja 6.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

- razvoj zatvorenih kružnih sustava u kojima se objedinjuju proizvodnja hrane i energije te recikliranje hranjivih tvari, vode, topline i CO₂ radi vraćanja u proizvodnju,

Obrazloženje

Rasprava o kružnom gospodarstvu trebala bi se usmjeriti na kružno biogospodarstvo u kojem svi materijali, energija i otpad stalno kruže i tako osiguravaju nultu stopu otpada.

Amandman 75

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 5. – podtočka 5.2. – podtočka 5.2.5. – stavak 2. – alineja 7.

Tekst koji je predložila Komisija

– inovacije i prehrambeni sustavi koji pogoduju lokaliziranim inovacijama i emancipaciji zajednica te potiču **pravednu trgovinu** i **određivanje** cijena, uključivost i održivost **putem partnerstava** između industrije, lokalnih vlasti, istraživača i društva.

Izmjena

– inovacije i prehrambeni sustavi koji pogoduju lokaliziranim inovacijama i emancipaciji zajednica te potiču **pravedne prehrambene lance pravednom trgovinom** i **određivanjem** cijena **te** uključivost i održivost, **potiču partnerstva** između **primarne proizvodnje**, industrije, lokalnih vlasti, istraživača i društva.

Obrazloženje

Primarna proizvodnja ključni je sektor u prehrambenim sustavima.

Amandman 76

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 5. – podtočka 5.2. – podtočka 5.2.5. – stavak 2. – alineja 7.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

– **suočavanje s četirima glavnim izazovima održivosti, proizvodnje, hranjivosti i gospodarskog rasta na globalnoj razini u okviru namjenske infrastrukture za održivi razvoj u poljoprivredno-prehrambenom sektoru (SDIA). Buduća gospodarstva neće biti izgrađena na fizičkim resursima prošlosti, nego na protoku podataka, znanju i suradnji.**

Cilj SDIA-e bit će:

i) omogućiti EU-u i manje razvijenim zemljama stvaranje zajedničke budućnosti koja se temelji na održivom razvoju;

ii) olakšati suradnju i time osigurati znanje, kapacitete i infrastrukturu za podršku mjerama na objema stranama;

iii) ispuniti regionalne i lokalne potrebe omogućivanjem dijeljenja osnovnog znanja putem mreže instituta koji sudjeluju u SDIA-i unutar Europe. Ta povezana mreža bit će poticaj stalnoj europskoj konkurentnosti u ključnom poljoprivredno-prehrambenom sektoru;

iv) razviti sinergije s Instrumentom EU-a za susjedstvo, razvoj i međunarodnu suradnju (2021. – 2027.) u okviru pravilâ Obzora Europa.

Amandman 77

Prijedlog uredbe

Prilog I. – dio II. – točka 5. – podtočka 5.2.6. – stavak 1.

Tekst koji je predložila Komisija

Bioinovacijama se postavljaju temelji za izlazak iz gospodarstva koje se temelji na fosilnim gorivima, i to uvođenjem održive nabave, industrijske obrade i pretvorbe biomase s kopna i iz *mora* u biološke materijale i proizvode. S pomoću njih ujedno se iskorištava potencijal živih resursa, bioloških znanosti i industrijske biotehnologije za nova otkrića, proizvode i procese. Bioinovacijama se, uključujući tehnologije, mogu potaknuti nove gospodarske aktivnosti i zapošljavanje u regijama i gradovima, doprinijeti revitalizaciji ruralnih i obalnih gospodarstava te ojačati kružnost biogospodarstva.

Izmjena

Bioinovacijama se postavljaju temelji za izlazak iz gospodarstva koje se temelji na fosilnim gorivima, i to uvođenjem održive nabave, industrijske obrade *povezane s istraživanjem primarne proizvodnje* i pretvorbe biomase s kopna i iz *vodenih okoliša* u biološke materijale i proizvode. S pomoću njih ujedno se iskorištava potencijal živih resursa, bioloških znanosti i industrijske *i poljoprivredne* biotehnologije za nova otkrića, proizvode i procese. Bioinovacijama se, uključujući tehnologije, mogu potaknuti nove gospodarske aktivnosti i zapošljavanje u regijama i gradovima, doprinijeti revitalizaciji ruralnih i obalnih gospodarstava te ojačati kružnost biogospodarstva *i time ostvariti prijelaz na resursno učinkovito društvo s niskim emisijama ugljika.*

Amandman 78

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 5. – podtočka 5.2. – podtočka 5.2.6. – stavak 2. – alineja 1.

Tekst koji je predložila Komisija

– održivi sustavi nabave i proizvodnje biomase, s naglaskom na visokovrijedne primjene i upotrebe, socijalnu i okolišnu održivost, utjecaj na ciljeve u pogledu ublažavanja klimatskih promjena i gubitka biološke raznolikosti te sveukupnu učinkovitost resursa,

Izmjena

– održivi sustavi nabave i proizvodnje biomase, s naglaskom na visokovrijedne primjene i upotrebe, socijalnu, okolišnu i **gospodarsku** održivost, utjecaj na ciljeve u pogledu ublažavanja klimatskih promjena i gubitka biološke raznolikosti te sveukupnu učinkovitost resursa,

Obrazloženje

Procjena održivosti sustava nabave i proizvodnje biomase temelji se na okolišnim, društvenim i gospodarskim aspektima te se sva ta tri aspekta moraju uzeti u obzir.

Amandman 79

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 5. – podtočka 5.2. – podtočka 5.2.6. – stavak 2. – alineja 1.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

– veće razumijevanje poticaja i prepreka za prihvaćanje bioproizvoda s pomoću istraživanja o oznaci CE, označivanju, primjeni standarda, programima certificiranja, javnoj nabavi i regulatornim aktivnostima, uključujući iz perspektive globalne konkurentnosti,

Izmjena

Obrazloženje

Za biosektor bit će važno imati znanstveni temelj za poticaje i prepreke kako bi se oslobodio puni potencijal tog sektora u nastajanju, osobito u pogledu reguliranja i zakonodavstva EU-a.

Amandman 80

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 5. – podtočka 5.2. – podtočka 5.2.6. – stavak 2. – alineja 3.

Tekst koji je predložila Komisija

– vrijednosni biolanci, biomaterijali, uključujući materijale nastale po uzoru na biološke materijale, proizvodi i procesi s novim obilježjima, funkcionalnostima i poboljšanom održivošću (uključujući smanjenu emisiju stakleničkih plinova), poticanje razvoja naprednih biorafinerija u kojima se upotrebljava više vrsta biomase,

Izmjena

– vrijednosni biolanci, biomaterijali, uključujući materijale nastale po uzoru na biološke materijale, proizvodi i procesi s novim obilježjima, funkcionalnostima i poboljšanom održivošću (uključujući smanjenu emisiju stakleničkih plinova), poticanje razvoja naprednih biorafinerija u kojima se upotrebljava više vrsta biomase, ***uključujući biološki otpad, industrijski otpad i sekundarne tokove, te treba razviti iskorištavanje naprednih tehnologija za dekonstrukciju biomase ;***

Obrazloženje

U kružnom biogospodarstvu recikliraju se i biološki otpad, industrijski otpad i sekundarni tokovi.

Amandman 81

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 5. – podtočka 5.2. – podtočka 5.2.6. – stavak 2. – alineja 4.

Tekst koji je predložila Komisija

– biotehnologija, uključujući najsuvremeniju međusektorsku biotehnologiju, za primjenu u konkurentnim, održivim i novim industrijskim procesima, uslugama u području okoliša te potrošačkim proizvodima²¹,

Izmjena

– biotehnologija, uključujući najsuvremeniju međusektorsku biotehnologiju, za primjenu u konkurentnim, održivim i novim industrijskim ***i poljoprivrednim procesima***, uslugama u području okoliša te potrošačkim proizvodima²¹,

²¹ Primjene biotehnologije u zdravstvu obrađuju se u okviru klastera „Zdravlje” u ovom stupu.

²¹ Primjene biotehnologije u zdravstvu obrađuju se u okviru klastera „Zdravlje” u ovom stupu.

Amandman 82

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 5. – podtočka 5.2. – podtočka 5.2.6. – stavak 2. – alineja 5.

Tekst koji je predložila Komisija

– kružnost biogospodarstva koja se postiže s pomoću tehnoloških, sustavnih i socijalnih inovacija te inovacija poslovnih modela kako bi se drastično povećala ostvarena vrijednost po jedinici bioloških resursa, pri čemu se vrijednost takvih resursa dulje zadržava u gospodarstvu te se podupire načelo kaskadne upotrebe održive biomase putem istraživanja i inovacija,

Izmjena

– kružnost biogospodarstva koja se postiže s pomoću tehnoloških, sustavnih i socijalnih inovacija te inovacija poslovnih modela kako bi se drastično povećala ostvarena vrijednost po jedinici bioloških resursa, pri čemu se vrijednost takvih resursa dulje zadržava u gospodarstvu te se podupire **zamjena neobnovljivih materijala**, načelo kaskadne upotrebe održive biomase **i stvaranje inovativnih bioproizvoda** putem istraživanja i inovacija,

Obrazloženje

Zamjena neobnovljivih materijala trebala bi biti jedan od ključnih prioriteta u inovacijama kružnog gospodarstva.

Amandman 83

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 5. – podtočka 5.2. – podtočka 5.2.6. – stavak 2. – alineja 6.

Tekst koji je predložila Komisija

– uključivi obrasci biogospodarstva s različitim akterima koji sudjeluju u stvaranju vrijednosti te povećavaju društveni učinak,

Izmjena

– uključivi obrasci biogospodarstva s različitim akterima koji sudjeluju u stvaranju vrijednosti te povećavaju društveni, **gospodarski i znanstveni** učinak,

Obrazloženje

Pri procjeni vrijednosti obrazaca trebamo uzeti u obzir i gospodarske i znanstvene učinke.

Amandman 84

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 5. – podtočka 5.2. – podtočka 5.2.6. – stavak 2. – alineja 7.

Tekst koji je predložila Komisija

– bolje razumijevanje ograničenja biogospodarstva te njegovih sinergija i kompromisa sa zdravim okolišem.

Izmjena

– bolje razumijevanje **moгуćnosti i ograničenja** biogospodarstva te njegovih **koristi**, sinergija i kompromisa sa zdravim okolišem.

Obrazloženje

Iako bi mogla i dalje postojati određena ograničenja za biogospodarstvo, ono ipak nudi velike mogućnosti i koristi ako se pruža dovoljno financijske potpore inovacijama i istraživanju.

Amandman 85

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 5. – podtočka 5.2. – podtočka 5.2.6. – stavak 2. – alineja 7.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

– proizvode od masivnog drva usmjerene na dizajn (interijer, drvene konstrukcije, hibridni materijali) treba razviti tako da djeluju kao učinkoviti ponori ugljika.

Amandman 86

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 5. – podtočka 5.2. – podtočka 5.2.6. – stavak 2. – alineja 7.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

– vrijednosni lanci u biogospodarstvu za industriju proizvodnje, uključujući nove multifunkcionalne koncepte i proizvode od više materijala,

Obrazloženje

Multifunkcionalnost se mora uključiti u kružno biogospodarstvo.

Amandman 87

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 5. – podtočka 5.2. – podtočka 5.2.7. – stavak 1.

Tekst koji je predložila Komisija

Kružni sustavi proizvodnje i potrošnje europskom će gospodarstvu donijeti koristi tako što će se smanjiti ovisnost o resursima i povećati konkurentnost poduzeća, a europskim građanima tako što će se otvoriti nova radna mjesta i smanjiti pritisak na okoliš i klimu. Osim industrijske je preobrazbe za prelazak na resursno učinkovito kružno gospodarstvo s niskim razinama emisija potrebna sveobuhvatnija promjena sustava koja zahtijeva sustavna ekoinovativna rješenja, nove poslovne modele, tržišta i ulaganja, razvojnu infrastrukturu, promjene u ponašanju potrošača koje se temelje na socijalnim inovacijama i modele upravljanja kojima se potiče suradnja različitih dionika kako bi se osiguralo da se planiranom promjenom sustava ostvare bolji gospodarski, okolišni i socijalni ishodi²². Otvorenost za međunarodnu suradnju bit će važna radi usporedivosti, stvaranja i dijeljenja znanja te izbjegavanja udvostručavanja napora, npr. putem međunarodnih inicijativa kao što je Međunarodni panel za resurse.

---

²² Aktivnosti iz područja djelovanja „Kružni sustavi” dopunjuju se s onima iz klastera „Niskougljična i čista industrija” te klastera „Digitalizacija i industrija”.

Izmjena

Kružni sustavi proizvodnje i potrošnje europskom će gospodarstvu donijeti koristi tako što će se smanjiti ovisnost o resursima i povećati konkurentnost poduzeća, a europskim građanima tako što će se otvoriti nova radna mjesta i smanjiti pritisak na okoliš i klimu. Osim industrijske je preobrazbe za prelazak na resursno učinkovito kružno gospodarstvo s niskim razinama emisija potrebna sveobuhvatnija promjena sustava koja zahtijeva sustavna ekoinovativna rješenja, **ekološki dizajn**, nove poslovne modele, tržišta i ulaganja, razvojnu infrastrukturu, promjene u ponašanju potrošača koje se temelje na socijalnim inovacijama i modele upravljanja kojima se potiče suradnja različitih dionika kako bi se osiguralo da se planiranom promjenom sustava ostvare bolji gospodarski, okolišni i socijalni ishodi²², **npr. povezani održivi i hranjivi prehrambeni sustavi, održiv i zdrav život i stanovanje, energetska rješenja te novi održivi materijali i proizvodi**. Otvorenost za međunarodnu suradnju bit će važna radi usporedivosti, stvaranja i dijeljenja znanja te izbjegavanja udvostručavanja napora, npr. putem međunarodnih inicijativa kao što je Međunarodni panel za resurse.

---

²² Aktivnosti iz područja djelovanja „Kružni sustavi” dopunjuju se s onima iz klastera „Niskougljična i čista industrija” te klastera „Digitalizacija i industrija”.

Amandman 88

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 5. – podtočka 5.2. – podtočka 5.2.7. – stavak 2. – alineja 2.

Tekst koji je predložila Komisija

– parametri i pokazatelji za mjerenje kružnoga gospodarstva te učinkovitosti životnog ciklusa proizvoda; sustavi upravljanja koji ubrzavaju širenje kružnoga gospodarstva i učinkovitosti resursa uz istodobno otvaranje tržišta za sekundarne sirovine; suradnja većeg broja dionika u različitim vrijednosnim lancima; instrumenti za ulaganje u kružno gospodarstvo,

Izmjena

– parametri i pokazatelji za mjerenje kružnoga gospodarstva, ***njegova učinka na ciljeve održivog razvoja*** te učinkovitosti životnog ciklusa proizvoda; sustavi upravljanja koji ubrzavaju širenje kružnoga gospodarstva i učinkovitosti resursa uz istodobno otvaranje tržišta za sekundarne sirovine; suradnja većeg broja dionika u različitim vrijednosnim lancima; instrumenti za ulaganje u kružno gospodarstvo,

Amandman 89

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 5. – podtočka 5.2. – podtočka 5.2.7. – stavak 2. – alineja 5.

Tekst koji je predložila Komisija

– kružna upotreba vodnih resursa, uključujući smanjenje potražnje za vodom, sprečavanje gubitaka, ponovnu upotrebu vode, recikliranje i valorizaciju otpadnih voda te modele upravljanja za pametnu raspodjelu vode, uklanjanje izvora onečišćenja i smanjenje drugih pritisaka na vodne resurse.

Izmjena

– kružna upotreba vodnih resursa, uključujući smanjenje potražnje za vodom, ***osobito u područjima u kojima postoji nestašica vode***, sprečavanje gubitaka, ponovnu upotrebu vode, recikliranje i valorizaciju otpadnih voda, ***pametno kruženje hranjivih tvari*** te modele upravljanja za pametnu raspodjelu vode, uklanjanje izvora onečišćenja i smanjenje drugih pritisaka na vodne resurse.

Obrazloženje

Kruženje hranjivih tvari ključno je pitanje kružnog gospodarstva.

Amandman 90

Prijedlog odluke

Prilog I. – dio II. – točka 6. – podtočka 6.2. – podtočka 6.2.2. – stavak 2. – točka 5. – alineja 6.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

– metode za procjenu prirodnih tvari kao proizvoda za zdravlje bilja,

Izmjena

POSTUPAK U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE

Naslov	Prijedlog odluke Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi posebnog programa za provedbu Obzora Europa – Okvirnog programa za istraživanja i inovacije
Referentni dokumenti	COM(2018)0436 – C8-0253/2018 – 2018/0225(COD)
Nadležni odbor Datum objave na plenarnoj sjednici	ITRE 14.6.2018
Odbori koji su dali mišljenje Datum objave na plenarnoj sjednici	AGRI 5.7.2018
Izvjestitelj(ica) za mišljenje Datum imenovanja	Elsi Katainen 3.7.2018
Datum usvajanja	22.10.2018
Rezultat konačnog glasovanja	+: 33 –: 4 0: 2
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	John Stuart Agnew, Clara Eugenia Aguilera García, Eric Andrieu, Daniel Buda, Nicola Caputo, Matt Carthy, Paolo De Castro, Albert Deß, Diane Dodds, Jørn Dohrmann, Herbert Dorfmann, Norbert Erdős, Luke Ming Flanagan, Martin Häusling, Anja Hazekamp, Esther Herranz García, Peter Jahr, Jarosław Kalinowski, Zbigniew Kuźmiuk, Norbert Lins, Philippe Loiseau, Nuno Melo, Giulia Moi, James Nicholson, Maria Noichl, Marijana Petir, Bronis Ropé, Maria Lidia Senra Rodríguez, Ricardo Serrão Santos, Czesław Adam Siekierski, Marc Tarabella, Maria Gabriela Zoană, Marco Zullo
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Franc Bogovič, Elsi Katainen, Anthea McIntyre, Momchil Nekov, Sofia Ribeiro, Molly Scott Cato
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju prema čl. 200. st. 2.	John Flack

**KONAČNO GLASOVANJE POIMENIČNIM GLASOVANJEM U ODBORU KOJI
DAJE MIŠLJENJE**

33	+
ALDE	Elsi Katainen
ECR	Jørn Dohrmann, John Flack, Zbigniew Kuźmiuk, Anthea McIntyre, James Nicholson
EFDD	Giulia Moi, Marco Zullo
ENF	Philippe Loiseau
GUE/NGL	Matt Carthy, Luke Ming Flanagan
PPE	Franc Bogovič, Daniel Buda, Albert Deß, Herbert Dorfmann, Norbert Erdős, Esther Herranz García, Peter Jahr, Jarosław Kalinowski, Norbert Lins, Nuno Melo, Marijana Petir, Sofia Ribeiro, Czesław Adam Siekierski
S&D	Clara Eugenia Aguilera García, Eric Andrieu, Nicola Caputo, Paolo De Castro, Karine Gloanec Maurin, Karin Kadenbach, Momchil Nekov, Maria Noichl, Marc Tarabella

4	-
EFDD	John Stuart Agnew
GUE/NGL	Anja Hazekamp
Verts/ALE	Martin Häusling, Bronis Ropè

2	0
GUE/NGL	Maria Lidia Senra Rodríguez
S&D	Ricardo Serrão Santos

Korišteni znakovi:

+ : za

- : protiv

0 : suzdržani